

NOTAT TIL
FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Samlenotat vedr. rådsmødet (konkurrenceevne) den 20. februar 2012

Indholdsfortegnelse:

1. Direktiv om offentlige indkøb.....	2
2. Forordning om europæiske venturekapitalfonde.....	26
3. Forordning om europæiske fonde for sociale iværksættere	39
4. Regnskabsdirektiverne	51
5. Kommissionens Årlige Vækstundersøgelse.....	74
6. Rådskonklusioner om smart regulering.....	79

1. Direktiv om offentlige indkøb

Revideret notat. Ændringer er markeret med fed.

1. Resumé

Offentligt udbud spiller en vigtig rolle i Europa 2020-strategien om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, som et af de markedsbaserede instrumenter, der skal anvendes til at opnå disse mål. På baggrund af en bred offentlig høring og en omfattende rapport om effektiviteten af de gældende regler, har Kommissionen fremsat forslag til nyt udbudsdirektiv. Forslaget sigter mod at øge effektiviteten af offentlige indkøb gennem forenkling af regelsættet og mod at gøre bedre brug af offentligt udbud til støtte for fælles samfundsmål såsom miljøbeskyttelse, innovationsfremme, og social inddragelse. Initiativet er af Kommissionen udpeget som et af 12 nøgleinitiativer, der skal skabe vækst og øget tillid. Kommissionen har som mål at vedtage forslaget til direktiv i løbet af 2012, hvorefter direktivet vil skulle implementeres i dansk ret. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 20. februar 2012 til politisk drøftelse.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2011) 896 endelig af den 20. december 2011 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om offentlige indkøb. Forslaget er oversendt til Rådet den 10. januar 2012 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 53 (1), 62 og 114 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Offentligt udbud spiller en vigtig rolle i Europa 2020-strategien om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, som et af de markedsbaserede instrumenter, der skal anvendes til at opnå disse mål. Målene skal nås ved at forbedre erhvervs miljøet og rammebetingelserne for, at virksomhederne kan innovere, og ved at opfordre til større anvendelse af grønne udbud, der skal understøtte omstillingen til en energieffektiv og grøn økonomi.

Samtidig understreger Europa 2020-strategien, at offentligt udbud skal sikre den mest effektive anvendelse af offentlige midler, og at markeder for offentlige kontrakter skal holdes åbne på tværs af EU. I meddelelsen "Akten for Det Indre Marked: Tolv løftestænger til at skabe vækst og øget tillid" fra den 13. april 2011 udpegede Kommissionen derfor en revision og modernisering af udbudsregelsættet til et af de 12 nøgleinitiativer for vækst, der skal forsøges vedtaget i 2012.

Kommissionen offentliggjorde derfor den 27. januar 2011 'Grønbog om modernisering af EU's politik for offentlige indkøb – Mod et mere effektivt europæisk marked for offentlige indkøb' med det formål at igangsætte en bred offentlig høring om mulighederne for ændring af lovgivningen. Blandt de områder, der blev spurgt ind til, var nødvendigheden af mere enkle og fleksible procedurer, strategisk anvendelse af offentlige kontrakter til fremme af andre politik hensyn, forbedring af adgangen for små og mellemstore virksomheder og bekæmpelse af diskrimination, korrupsion og interessekonflikter.

Grønbogshøringen udløb den 18. april 2011 og Kommissionen modtog i alt 623 høringssvar fra et bredt udsnit af interessenter. Høringen blev opsummeret i et arbejdsdokument fra Kommissionen og præsenteret ved en konference den 30. juni 2011.

Kommissionen har oplyst, at det af høringssvarene fremgik, at interessenterne lagde særlig stor vægt på nødvendigheden af at forenkle udbudsprocedurerne og gøre dem mere fleksible. For eksempel støttede et flertal af interessenter ideen om at indføre fri adgang til proceduren for forhandling med forudgående udbudsbekendtgørelse. Der var også generel støtte til tiltag der kan afbøde administrative byrder forbundet med udvælgelsen af egnede tilbudsgivere.

Grønbogssvarene var ifølge Kommissionen delte vedrørende strategisk anvendelse af offentlige indkøb til at forfølge andre politiske mål. Mange interessenter, især fra erhvervslivet, udviste generel tilbageholdenhed vedrørende ideen om at anvende udbud på denne måde. Andre interessenter, især civile organisationer, udtrykte klar støtte til sådan strategisk anvendelse og foreslog vidtgående ændringer af selve principperne for EU politik for offentlige indkøb.

Kommissionen har også fået udarbejdet en omfattende rapport om indvirkningen og effektiviteten af EU's udbudslovgivning. Resultaterne i rapporten indikerer, at udbudsdirektiverne har hjulpet med at etablere en kultur af gennemsigtighed og resultatorienteret udbud, der genererer besparelser og forbedringer i kvaliteten af udbud, der langt overstiger omkostningerne, for både udbydere og leverandører, forbundet med offentligt udbud. Rapporten fandt også forskelle i implementeringen og anvendelsen af udbudsreglerne i forskellige medlemsstater, og der er stor variation i tiden og omkostningerne forbundet med gennemførelse af udbud på tværs af medlemsstater.

3. Formål og indhold

Offentligt udbud reguleres i dag ved direktiv 2004/17/EF og direktiv 2004/18/EF og har undergået en lang udvikling startende i 1971 med vedta-

gelsen af direktiv 71/305/EF. Ved at indføre procedurer, der garanterer gennemsigtighed og ligebehandling, har disse direktiver principielt haft til formål at sikre økonomiske operatørers mulighed for at drage nytte af de grundlæggende friheder i konkurrencen om offentlige kontrakter.

Interessenter har udtrykt efterspørgsel efter en revision af udbudsdirektiverne med henblik på at forenkle reglerne, øge deres effektivitet og gøre dem bedre i stand til at håndtere den udviklende politiske, sociale og økonomiske kontekst. Det fremlagte forslag har således to formål, som det er hensigten skal understøtte hinanden, hhv.:

- At øge effektiviteten af offentlige indkøb for at sikre de bedst mulige udbudsresultater i forhold til værdi for pengene. Dette medfører nærmere bestemt forenkling og smidiggørelse af de eksisterende udbudsregler.
- At tillade udbydere at gøre bedre brug af offentligt udbud til støtte for fælles samfundsmål såsom miljøbeskyttelse, energieffektivitet, bekæmpelse af klimaændringer, innovationsfremme, beskæftigelse og social inddragelse og sikring af de bedste vilkår for tilvejebringelsen af sociale tjenesteydelser af høj kvalitet.

Indholdet af forslaget kan opdeles i følgende kategorier:

- Forenkling og fleksibilitet af tildelingsprocedurer
- Strategisk anvendelse af offentligt udbud
- Bedre adgang til markedet for små og mellemstore virksomheder
- Sunde procedurer
- Tilsyn

Ad. 1) Forenkling og fleksibilitet af tildelingsprocedurer

Direktivforslaget har til formål at forenkle og at gøre procedurereglerne mere fleksible i forhold til det gældende udbudsregelsæt. Til dette formål foreslår Kommissionen følgende tiltag:

Præcisering af anvendelsesområdet: Den traditionelle sontring mellem såkaldte prioritets- og ikke-prioritetstjenesteydelser (henholdsvis A- og B-tjenesteydelser) bliver med direktivforslaget ophævet. I det gældende udbudsdirektiv er B-tjenesteydelserne underlagt meget mere lempelige procedurekrav end A-tjenesteydelserne. B-tjenesteydelserne er i dag kun omfattet af krav om efterfølgende offentliggørelse af, at der er indgået kontrakt, samt bestemmelserne om anvendelsen af standarder (tekniske specifikationer). Med direktivforslaget vil B-tjenesteydelser blive omfattet af samme regler som A-tjenesteydelser, bortset fra visse tjenesteydelser på det sociale område samt sundheds- og uddannelsesområdet, der kun underlægges en særlig

ordning med overordnede krav om ligebehandling og gennemsigtighed. Med forslaget skal udbud af aftaler om alle typer tjenesteydelser på nær de sociale således overholde procedurebestemmelserne i direktivet. Det har hidtil været antaget, at B-tjenesteydelser ikke har den samme grænseoverskridende interesse som A-tjenesteydelser. Baggrunden for ændringerne er, at Kommissionen finder, at en del af de hidtidige B-tjenesteydelser som fx hotel- og restaurationsvirksomhed og juridiske tjenesteydelser har større grænseoverskridende interesse end hidtil antaget.

”Værktøjskasse”-fremgangsmåde: Medlemsstaternes udbudssystem skal i forlængelse af tidligere give adgang til to grundlæggende former for udbud, offentligt og begrænset udbud. Som noget nyt indføres mulighed for at anvende innovationspartnerskaber, der er en ny udbudsprocedure til innovative indkøb, og der gives øget adgang til udbud med forhandling og konkurrencepræget dialog, dog fortsat kun under visse begrænsninger. Udbud med forhandling med forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse må således kun bruges, når den åbne eller begrænsede procedure ikke fører til tilfredsstillende resultater. Samtidig må konkurrencepræget dialog kun anvendes, når offentlige ordregivere ikke er i stand til at definere deres behov eller markedets løsninger teknisk, finansielt eller retsligt.

Offentlige ordregivere vil fortsat have adgang til 6 særlige indkøbsteknikker og redskaber, der er særligt målrettet sammenslutning af offentlige indkøb:

1. rammeaftaler
2. dynamiske indkøbssystemer
3. elektroniske auktioner
4. elektroniske kataloger
5. indkøbscentraler
6. fælles udbud

I forhold til de gældende udbudsdirektiver er disse redskaber ændret og præciseret med henblik på at fremme elektronisk udbud.

Lettere regime for sub-centrale offentlige ordregivere: Forslaget indeholder som noget nyt særlige regler for alle ordregivende myndigheder under det statslige niveau, såsom lokale og regionale offentlige myndigheder som fx danske kommuner og regioner. Disse ordregivere må anvende vejledende forhåndsmeddelelse som instrument til offentliggørelse af en kontrakt. Hvis de gør brug af denne mulighed, behøver de ikke at offentliggøre en udbudsbekendtgørelse, når udbudsproceduren senere igangsættes. De får også mulighed for at sætte visse tidsfrister efter aftale med deltagerne i udbudsprocessen.

Fremme af elektronisk udbud: Forslaget sigter mod at hjælpe medlemsstaterne med at overgå til elektronisk udbud og mod at gøre leverandørerne bedre i stand til at deltage i elektroniske udbudsprocesser på tværs af det indre marked. Til dette formål indfører forslaget obligatorisk elektronisk indsendelse af udbudsbekendtgørelser, obligatorisk elektronisk tilgængelighed af udbudsmaterialet og obligatorisk overgang til fuld elektronisk kommunikation for alle udbudsprocedurer inden for en overgangsperiode på to år. Forslaget strømliner også reglerne for dynamiske indkøbssystemer og elektroniske kataloger.

Modernisering af procedurerne: Forslaget indeholder en række ændringer, der skal gøre tildelingsproceduren mere fleksibel og brugervenlig. Tidsfrister for deltagelse og tilbudsafgivning er fx forkortet, og sondringen mellem udvælgelse og tildeling af kontrakten, der tidligere har været en stor kilde til fejl under udbudsprocessen, er blevet mere fleksibel og tillader nu ordregivende myndigheder at vælge at afslutte tildelingsbeslutningen før udvælgelsesbeslutningen. Herudover præciseres det, at ordregivende myndigheder har mulighed for at tage hensyn til medarbejderes erfaring ved tildeling af en kontrakt.

Udelukkelsesgrundene for ansøgere og tilbudsgivere er blevet revideret og præciseret. Ordregivende myndigheder får med forslaget mulighed for at udelukke økonomiske operatører, der har leveret væsentlig og gennemgående mangelfuld opfyldelse af tidligere kontrakter. Forslaget medfører også mulighed for, at økonomiske operatører kan rense deres navn i forhold til udelukkelsesgrunde, der tidligere har fundet anvendelse over for operatøren.

Forslaget indeholder også en bestemmelse, der fastsætter regler om adgangen til at foretage ændringer i kontrakter i deres løbetid. Regler herom indgår ikke i det nuværende direktiv, men er fastlagt gennem praksis fra EU-Domstolen. Direktivforslaget går på visse punkter videre end de krav, der fremgår af EU-Domstolens praksis, fx ved at indføre en regel om, at ændringer under 5 pct., når ændringens værdi kan udtrykkes i pengeværdi, ikke udgør en væsentlig ændring.

Ad. 2) Strategisk anvendelse af offentligt udbud

Strategisk anvendelse af offentligt udbud handler om at give de nødvendige redskaber til offentlige ordregivere med henblik på at gøre disse i stand til at bidrage til opnåelsen af målene i Europa 2020-strategien ved at anvende deres køberkraft til at indkøbe produkter og tjenesteydelser, der bidrager til innovation og miljøbeskyttelse, samt forbedring af beskæftigelsen og social inddragelse.

Livscyklusomkostninger: Forslaget indfører, at den ordregivende myndighed kan tage højde for livscyklusomkostninger ved fastsættelse af hvilket tilbud, der har den laveste pris. Livscyklusomkostninger er en vurdering af både interne omkostninger, såsom energiforbrug, vedligeholdelsesomkostninger og genanvendelsesomkostninger, og eksterne miljøomkostninger direkte knyttet til produktets livscyklus. Når der på et senere tidspunkt udvikles en fælles EU-metodologi for beregningen af livscyklusomkostninger, er ordregivende myndigheder forpligtede til at anvende denne.

Produktionsprocessen: Ordregivende myndigheder får mulighed for at tage hensyn til alle faktorer direkte forbundet med produktionsprocessen i vurderingen af, hvilket tilbud der er økonomisk mest fordelagtigt. Dette inkluderer fx ansættelsen af handicappede i produktionsprocessen. Der gives fortsat ikke mulighed for at stille generelle krav til virksomhedernes ansvar.

Mærker: I forslaget er der lagt op til, at myndigheder fremadrettet får mulighed for at kræve, at det ønskede produkt er forsynet med et særligt mærke, fx miljømærket ”blomsten”. Der er knyttet visse krav hertil, bl.a. at kravene til mærket kun angår karakteristika som er knyttet til kontraktens genstand og er passende til at definere produktets karakteristika. Det angives samtidig, at ordregivende myndigheder skal acceptere alle tilsvarende mærker, eller bevis for at mærkets krav er opfyldt, hvilket reducerer tiltagets bidrag til forenkling af regelsættet..

Udelukkelse fra udbudsprocessen som følge af overtrædelse af miljø-, social- eller arbejdslovgivning: Forslaget indfører mulighed for, at ordregivende myndigheder kan udelukke økonomiske operatører fra udbudsproceduren, hvis operatøren har gjort sig skyldig i overtrædelse af EU-lov på miljø-, social- eller arbejdsområdet. Derudover vil ordregivende myndigheder fremadrettet være forpligtet til at afvise tilbud, der er ”unormalt lave” som følge af manglende overholdelse af sådan lovgivning. Den ordregivende myndigheds vurdering vil formentlig kunne påklages.

Sociale tjenesteydelser: Sociale tjenesteydelser har meget begrænset grænseoverskridende interesse. Medlemsstaterne får derfor med forslaget stor frihed til at organisere sig med hensyn til valg af leverandør. Tærskelværdien for disse tjenesteydelser hæves således til 500.000 euro, og procedurer for tildeling af denne type kontrakter bliver kun underlagt forpligtelse til overholdelse af principperne ligebehandling og gennemsigtighed. Kontrakter under tærskelværdien antages ikke at have grænseoverskridende effekt og vil således falde uden for EU-rettens anvendelsesområde.

Innovation: Forslaget indfører en ny procedure ved navn ”innovationspartnerskab”. Proceduren giver mulighed for udvikling og efterfølgende køb af

nye, innovative produkter, tjenesteydelser og bygge/anlæg, såfremt de kan leveres til den aftalte ydeevne og omkostninger. Forslaget indfører også forenkling af proceduren konkurrencepræget dialog og fremmer fælles udbud på tværs af grænserne.

Ad. 3) Bedre adgang til markedet for små og mellemstore virksomheder

Forenkling af krav til dokumentation: Forslaget indfører obligatorisk accept af tro og love-erklæringer til indledende dokumentation i udvælgelsen af ansøgere og tilbudsgivere. Den faktiske dokumentation vil desuden med forslaget udgøre et standardiseret dokument, ”Det Europæiske Udbudspas”, der vil fungere som bevismiddel for fraværet af en udelukkelsesgrund for den pågældende økonomiske operatør.

Opdeling af kontrakter: Ordregivende myndigheder vil med forslaget blive opfordret til at opdele offentlige kontrakter i mindre homogene eller heterogene dele for at gøre kontrakterne mere tilgængelige for små og mellemstore virksomheder. For kontrakter over tærskelværdierne og ikke mindre end 500.000 euro skal den ordregivende myndighed give en begrundelse i udbudsbekendtgørelsen eller i invitationen til at ansøge om deltagelse, hvis den vælger ikke at opdele kontrakten i mindre dele. Begrundelsen skal være specifik og må forventes at kunne påklages.

Begrænsninger i kravene til deltagelse: Forslaget indfører en bestemmelse om, at krav til deltagernes omsætning ikke må overstige 3 gange kontraktens værdi, medmindre særlige grunde taler herfor. Herudover skal krav, der stilles til deltagelsen for sammenslutninger af virksomheder være objektivt begrundede og proportionale.

Direkte betaling til underleverandører: Medlemsstater kan indføre mulighed for underleverandører at bede om direkte betaling fra den ordregivende myndighed for varer, tjenesteydelser og bygge/anlægsarbejde leveret til hovedleverandøren.

Ad. 4) Sunde procedurer

Da den offentlige og den private sektor er i så tæt kontakt i forbindelse med udbudsprocedurer, og da der er store finansielle interesser på spil, udgør offentligt udbud et risikoområde for usund forretningspraksis såsom interessekonflikter, favorisering og korrupsion. Forslaget forsøger at modarbejde dette ved at indføre bestemmelser til sikring mod netop dette.

Bl.a. indføres en bestemmelse, der forpligter medlemslande til at indføre regler, der effektivt identificerer og umiddelbart råder bod på interessekonflikter, der opstår i løbet af udbudsprocedurer underlagt dette direktiv.

Herudover indføres en bestemmelse, der forpligter ansøgere og tilbudsgivere til ved begyndelsen af en udbudsprocedure at indgive en erklæring på tro og love om, at de ikke har og heller ikke vil:

- a. Yde indflydelse på beslutningsproceduren for den ordregivende myndighed eller opnå fortrolig information, der kan medføre utilsigtede fordele
- b. Indgå konkurrenceforvridende aftaler med andre ansøgere og tilbudsgivere
- c. Forsætligt give vildledende information, der kan have afgørende betydning for beslutningerne vedrørende udelukkelse, udvælgelse eller tildeling.

Ad. 5) Tilsyn

Nationale overvågningsenheder: Forslaget pålægger medlemsstaterne at designere en uafhængig enhed med ansvar for overvågning af implementering og overholdelse af udbudsdirektiverne.

Videnscentre: Forslaget pålægger medlemsstaterne at tilbyde støtte i form af juridisk og økonomisk vejledning, generel vejledning, uddannelse og assistance i forberedelserne af udførelsen af udbudsprocedurer. Ordregivende myndigheder pålægges herudover at indsende kopi af indgåede kontrakter af en vis værdi til den nationale overvågningsenhed, som så er i stand til at undersøge disse med henblik på at opdage mistænksomme tendenser.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om forslaget.

Forslaget vil blive behandlet i Europa-Parlamentets udvalg for det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO).

IMCO har tidligere udarbejdet en rapport, hvori Europa-Parlamentet giver udtryk for dets holdning til Kommissionens grønbogshøring om modernisering af udbudsreglerne.

Europa-Parlamentet udtaler i rapporten, at der er behov for en revision af udbudsreglerne og opfordrer Kommissionen til væsentligt at forenkle og konsolidere reglerne, samt at præcisere reglerne blandt andet vedrørende

anvendelsesområde og definitioner. Europa-Parlamentet understreger samtidig nødvendigheden af at indføre elektronisk udbud og at reglerne i højere grad bør opfordre til bæredygtige offentlige indkøb.

Herudover bør udbudsreglerne forenkles så små og mellemstore virksomheder får lettere adgang til markedet for offentlige kontrakter. Europa-Parlamentet støtter således indførelsen af et ”udbudspas”, der skal udgøre standardiseret dokumentation af den pågældende leverandørs egnethed, samt brug af tro og love-erklæringer som indikativ dokumentation for leverandørens egnethed og finansielle/tekniske formåen.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at nærhedsprincippet finder anvendelse, idet forslaget til direktiv ikke falder under EU's eksklusive kompetence.

Kommissionen anfører i forlængelse heraf, at formålet med direktivforslaget ikke kan opnås af medlemsstaterne af følgende grunde:

Koordinationen af udbudsprocedurer har vist sig at være et vigtigt redskab for opnåelsen af et indre marked for offentligt udbud ved at sikre effektiv og lige adgang til offentlige kontrakter for økonomiske operatører på tværs af det indre marked. Erfaring med direktiv 2004/17/EF og direktiv 2004/18/EF og de tidligere generationer af udbudsdirektiver har vist, at fælles europæiske udbudsprocedurer medfører gennemsigthed og objektivitet i offentligt udbud, hvilket resulterer i væsentlige besparelser og forbedrede løsninger til fordel for medlemsstaternes myndigheder og, i sidste ende, den europæiske skatteborger.

Dette mål kunne ikke nås i tilstrækkelig grad ved hjælp af tiltag fra medlemsstater og ville nødvendigvis resultere i divergerende krav og muligvis modsatrettede procedurekrav, der øger kompleksiteten af reguleringen og udgør uønskede hindringer for handel på tværs af grænserne.

Forslaget er efter Kommissionens vurdering derfor i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering.

6. Gældende dansk ret

Det nugældende udbudsdirektiv nr. 2004/18/EF, som dette forslag vil erstatte, er implementeret ved bekendtgørelse nr. 712 af den 15. juni 2011 med senere ændring ved bekendtgørelse nr. 985 af den 17. august 2011. Bekendtgørelserne har hjemmel i Lovbekendtgørelse nr. 600 af den 30. juni 1992.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil få lovgivningsmæssige konsekvenser, idet et nyt udbudsdirektiv vil skulle implementeres i dansk ret.

Forslaget forventes at have statsfinansielle konsekvenser som følge af direktivets krav om oprettelse af en uafhængig enhed ansvarlig for tilsyn og koordinering af implementering af direktivet, herunder krav om offentliggørelse af en årlig rapport om blandt andet succesraten for små og mellemstore virksomheder i offentlige udbud, udbredelsen af grønne indkøb, fremme af innovation i offentligt udbud og social inddragelse og krav om vejledning til ordregivende myndigheder om forberedelse og udførelse af offentlige udbud. Omfanget af de statsfinansielle konsekvenser skal afklares yderligere.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vil ikke i sig selv have samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget til nyt udbudsdirektiv forventes generelt ikke at få administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget vil forventeligt medføre en række administrative lettelser for virksomheder, der leverer til det offentlige, herunder færre transaktionsomkostninger forbundet med udarbejdelsen af tilbud på offentlige kontrakter, lettelser i forhold til at dokumentere egnethed og lettelser i forhold til at dokumentere teknisk og finansiell formåen.

10. Høring

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål med frist den 11. januar 2012.

Følgende organisationer har afgivet bemærkninger til udbudsdirektiverne: Advokatsamfundet, Akademikernes Centraladministration (AC), BAT-kartellet, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Standard, Danske ARK, Danske Regioner, DI, FTF, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen (IDA), IT-Branchen, KL, Landbrug & Fødevarer, LO, Offentligt Ansattes Organisationer (OAO) og Tekniq.

Nedenfor gennemgås de dele af høringssvarene, som indeholder væsentlige bemærkninger til forslagets indhold:

Generelle bemærkninger

Organisationerne bemærker generelt, at udbudsprocessen ikke simplificeres og forenkles med det nye udbudsdirektiv. Organisationerne finder, at der stadig er tale om et ret kompliceret regelsæt og at en markant ændring af teksten i direktivet gør rækkevidden af retspraksis usikker. Der skabes efter deres opfattelse uklarhed om reglernes fortolkning. Endvidere medfører en række nye krav i direktivet som fx krav om begrundelse for, at en kontrakt ikke opdeles i delkontrakter, at udbudsprocessen ikke er blevet mere enkel.

Organisationerne støtter generelt forslagene, der skal lette små og mellemstore virksomheders adgang til deltagelse i offentlige udbud. En del mener dog, at der generelt kan gøres mere for at lette små og mellemstore virksomheders adgang. Bl.a. bemærker IDA, at der er gode erfaringer i USA med, at en vis del af de offentlige indkøb skal gå til små og mellemstore virksomheder.

Organisationerne støtter generelt udbudsdirektivernes målsætning om at anvende offentlige indkøb til fremme af samfundsmæssige mål som innovation, miljøbeskyttelse, energieffektivitet og beskæftigelse.

Landbrug & Fødevarer bemærker dog, at målsætningen efter deres opfattelse ikke er forenelig med målsætningen om at simplificere og effektivisere udbudsreglerne, idet strategiske indkøb indebærer yderligere markante byrder for de private virksomheder i form af fx omkostninger til dokumentation (fx vedr. miljø, ressource- og energieffektivitet) og certificering.

Artikel 4-6: Tærskelværdierne

Danske ARK, Dansk Erhverv, FTF, Håndværksrådet og IT-Branchen mener, at tærskelværdierne skal hæves. De bemærker bl.a. som begrundelse, at en højere tærskelværdi bedre vil sikre, at transaktionsomkostningerne ved at gennemføre udbud står mål med den opgavesum, der konkurrenceudsættes. Endvidere bemærker de, at andelen af udenlandske deltagere i udbud ved små overskridelser af tærskelværdien er meget begrænset.

Landbrug & Fødevarer vil ikke afvise at tærskelværdierne hæves. Det er dog væsentligt, at der er en ensartet anvendelse af konkurrence- og udbudsretlige regler på tværs i Europa og at adgangen for små og mellemstore virksomheder til at løse offentlige opgaver forbedres.

DI er tilfredse med, at tærskelværdierne ikke er ændret.

Artikel 7-11: Undtagelser fra udbudsdirektivet

IDA bemærker i lyset af EU-domstolens dom C-271/08, at det er vigtigt, at udbudsdirektivet ikke rejser tvivl om, at en offentlig myndighed kan indgå en sædvanlig kollektiv overenskomst med en faglig organisation som eksempelvis etablerer en bestemt pensionsordning for de ansatte uden først at gennemføre en udbudsrunde.

Danske Regioner udtrykker bekymring for, om anvendelsesområdet vedrørende tjenesteydelser om forskning og udvikling er udvidet, således at flere opgaver skal konkurrenceudsættes.

Artikel 19: Elektronisk kommunikation

AC, Dansk Erhverv, DI, Håndværksrådet og Landbrug & Fødevarer bemærker, at forslagene er positive.

Artikel 21: Interessekonflikter

Danske ARK mener, at bestemmelsen pålægger tilbudsgiverne endnu mere bureaukrati i forbindelse med tilbudsafgivelsen og strider imod ønsket om en mere forenklet og fleksibel udbudsprocedure. Samtidig vil nytteværdien af sådanne erklæringer være begrænset, fordi dem der vil omgå reglerne gør det alligevel.

Danske Regioner mener, at det er positivt, at der indføres krav om nationale effektive habilitetsregler, men at bestemmelsen er for vidtgående og ude af proportioner med formålet i udbudsdirektivet. Særligt artikel 21, stk. 3 er for vidtgående.

Artikel 22: Ulovlige handlemåder

Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Danske ARK, Danske Regioner og Tekniq mener, at bestemmelsen er unødvendig og bureaukratisk, og at den derfor bør udgå.

Artikel 24-30: Udbudsformer

Decentrale enheder

DI og OAO mener, at der ikke skal være særlige regler for decentrale enheder, idet blot vil øge regelsættets kompleksitet.

Tidsfrister

Dansk Erhverv, Danske ARK, DI og IT-Branchen mener, at tidsfristerne skal føres tilbage til de nuværende frister. Danske ARK bemærker, at artikel 45 ikke løser problemet, men blot skaber mere uklarhed.

Håndværksrådet bemærker, at det er uforstående at tilbudsperioden kan forkortes med 5 dage, hvis tilbud kan afgives elektronisk. Særligt fordi forsendelsestiden for et almindeligt brev ikke er mere end to dage. Såfremt det overhovedet skal være muligt at forkorte tilbudsperioden, bør forkortelsen ikke overstige den almindelige forsendelsestid for et almindeligt brev.

Håndværksrådet bemærker dog, at det er positivt, at kontraktens kompleksitet skal tages i betragtning, når den endelige tidsfrist skal fastsættes, jf. artikel 45.

Håndværksrådet bemærker herudover, at direktivet bør fastsætte let anvendelige regler for forlængelse af tilbudsperioden, hvis der udsendes rettelsesblade sent i forløbet.

KL er positiv over for den generelle nedjustering af de forskellige tidsfrister, men foreslår at der indføres differentierede tidsfrister alt efter kategorien af indkøb snarere end valg af udbudsprocedure.

Danske Regioner er positiv over for de nye tidsfrister.

Nye procedureformer

Dansk Byggeri, Danske ARK, DI, Håndværksrådet, OAQ og Tekniq er skeptiske over for forslaget om at udvide adgangen til brug af udbud med forhandling og konkurrencepræget dialog, idet de er mindre gennemsigtige end de traditionelle udbudsformer, og idet de indebærer store omkostninger for virksomhederne.

Danske Regioner, IDA og Landbrug & Fødevarer er positive over for de nye procedureformer og at der åbnes op for mere dialog og fleksibilitet i processen.

Dansk Erhverv, Danske Regioner, IT-Branchen og KL mener, at der skal åbnes op for generel anvendelse af konkurrencepræget dialog og udbud med forhandling.

Dansk Byggeri og Tekniq bemærker, at ved udbud af totalentreprisekontrakt vil det fremadrettet som hovedregel være muligt at anvende procedurefor-

merne ”konkurrencepræget fremgangsmåde med forhandling” og ”konkurrencepræget dialog”. Det vil få antallet af totalentrepriser til at stige, og vil direkte modarbejde Kommissionens forslag om, at udbydere skal overveje ikke at udbyde i totalentreprise men i opdelt entrepriser.

Dansk Erhverv og Danske Regioner opfordrer til, at de begrænsninger i artikel 27, stk. 3 til at ændre i de tekniske specifikationer under forhandling, fjernes.

Dansk Byggeri bemærker, at offentlige udbydere, som er underlagt en økonomisk ramme, ofte stiller så store tekniske krav i udbuddet, at de med sikkerhed modtager bud, der alle er over den givne økonomiske ramme. De annullerer herefter udbuddet, og genudbyder kontrakten ved udbud med forhandling. De foreslår derfor, at forhandling ikke skal være tilladt, hvor alle tilbud ligger over rammebeløbet.

Dansk Erhverv, Danske Regioner, DI, FTF og Landbrug & Fødevarer er positive over for initiativet om innovationspartnerskaber. En del mener dog, at bestemmelsen er uklar. Endvidere er Landbrug & Fødevarer bekymrede for, om partnerskaberne resulterer i lukkede klubber, som nye virksomheder ikke kan træde ind i.

Danske Regioner mener, at udbud med forhandling uden forudgående offentliggørelse også bør kunne anvendes, når proceduren må aflyses pga. manglende konkurrence. Endvidere bemærker de, at det bør præciseres, at ordregiver kan invitere alle økonomiske operatører til forhandling, og ikke kun alle egnede, og proceduren bør også kunne anvendes på varekøb inden for sundhedsområdet.

Artikel 31-35: Udbudsteknikker og – instrumenter

Dansk Erhverv, DI og KL mener, at brugen af rammeaftaler skal være mere fleksibel, og at der frit skal kunne vælges mellem direkte tildeling og mini-udbud i samme rammeaftale.

DI mener endvidere, at ansvarsforholdet mellem centrale indkøbsorganisationer og ordregivende myndighed bør være klar og tydelig. Som udgangspunkt må den centrale indkøbsorganisation bære ansvaret for, om udbudspligten er løftet. DI opfordrer til at tydeliggøre denne ansvarsfordeling i direktivet.

Artikel 39: Teknisk Dialog

Dansk Erhverv, Danske ARK og DI er positive over for bestemmelsen om teknisk dialog, som præciserer grænserne for den rådgivning, en ordregivende myndighed kan modtage fra potentielle tilbudsgivere på markedet uden at medføre, at konkurrencen forhindres eller overtrædelse af ligebehandlingsprincippet. Danske Regioner mener, at bestemmelsen er overflødig.

Artikel 40: Tekniske specifikationer

AC mener, at tilbudsgiverne skal have mulighed for at afvige de tekniske specifikationer, den offentlige myndighed har fastlagt, for derved at give mulighed for nye og innovative løsninger og fjerne fokus fra en favorisering af lavrisikoløsninger.

Danske ARK bemærker, at det er uheldigt, at udbudsreglerne ikke giver mulighed for at indkøbe arbejder eller varer ud fra designmæssig høj kvalitet, som følge af at det ikke er tilladt at henvise til bestemte navngivne produkter.

Artikel 41-42: Mærkning og certificering

Dansk Standard, Danske ARK, Danske Regioner og DI er positive over for artikel 41 om mærkning.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at anvendelsen af miljømærker på produktgrupper varierer medlemsstaterne i mellem. Fx påtænker Sverige at introducere det nordiske miljømærke Svanen på fødevarer, mens Danmark er modstander af dette. Hvor der i et svensk udbud så vil kunne stilles krav om svanemærkning af fødevarer vil det således skabe barrierer for udenlandsk deltagelse på markedet.

Dansk Standard bemærker, at det er et problem, at der stilles krav til, at mærkningen kun inkluderer karakteristika, der er direkte knyttet til udbuddets emne. Det vil betyde, at man vil kunne argumentere mod anvendelsen af fx Svanen og Blomsten i forbindelse med fx udbud af rengøring, fordi mærkerne også inkluderer miljøledelsessystemer hos rengøringsselskabet. De foreslår derfor, at det fremgår af direktivet, at mærkningskarakteristika *primært* skal være knyttet til udbuddets emne.

Dansk Standard bemærker endvidere, at det er et problem, at virksomheder der ikke har miljømærkede produkter, og som derfor skal dokumentere på anden vis, at de lever op til kravene for et miljømærke, ikke bliver afkrævet

anden dokumentation end at de selv erklærer, at de lever op til kravene for et miljømærke. Dette gør de imidlertid i langt de fleste tilfælde ikke. Da det er en ressourcekrævende proces, der kræver detaljeret miljø- og produktfaglig viden, at indhente dokumentation for opfyldelse af miljøkravene, er Dansk Standard skeptisk over for, at det er muligt at dokumentere opfyldelse af miljømærkningskravene på anden måde end ved fremvisning af miljømærke. Potentielt foreslår de, at muligheden for at kræve mærkning begrænses til produktområder, hvor der er et bredt udvalg af mærkede produkter.

Dansk Standard bemærker herudover, at det er problematisk, at direktivet opererer med begrebet ”equivalent labels”, idet det er meget svært at finde to mærker, der er totalt identiske. Dansk Standard foreslår derfor, at sætningen om ækvivalente mærker udelades.

Artikel 43: Alternative tilbud

Danske Regioner finder det positivt, at alternative tilbud også kan tages i betragtning ved tildelingskriteriet laveste pris.

Artikel 44: Opdeling i delaftaler

Dansk Erhverv, Håndværksrådet og Tekniq er positive over for bestemmelsen om, at ordregiver skal opdele kontrakten i delaftaler. Dansk Erhverv mener endda, at direktivforslagets artikel om opdeling af kontrakten i mindre dele bør udformes som en generel forpligtelse, idet effekten af bestemmelsen ellers vil udeblive.

Advokatsamfundet bemærker, at grænseværdien for udbud af delydelser synes at være sat noget lavt.

Danske ARK og DI er negative over for bestemmelsen.

KL anser det for at være en unødvendig administrativ byrde at pålægge udbydere en begrundelsespligt, hvis det vælges ikke at opdele en kontrakt.

Håndværksrådet er åben over for reglen om, at der kan indleveres tilbud på hoved- eller storentrepriser, hvor opgaven er udbudt i fagentreprise, og at ordregiver kan tildele kontrakten til den eller de tilbudsgivere, som samlet set afgiver de billigste tilbud, uanset om de ikke nødvendigvis har afgivet de billigste tilbud på de enkelte fagentrepriser. Dansk Byggeri er ikke positiv heroverfor.

Artikel 46: Forhåndsmeddelelse

Danske Regioner anser det som en øget administrativ byrde, at forhåndsmeddelelser nu skal indberettes uanset om disse bliver offentliggjort i køberprofil.

Artikel 54: Generelle principper ved udvælgelse

LO bemærker, at det bør fremgå af udbudsdirektivet, at ordregivende myndigheder efter stk. 2 kan afvise tilbud, der ikke opfylder ILO-konvention nr. 94 om offentlige udbud.

Håndværksrådet bemærker, at de er tilfredse med, at stk. 2 giver adgang til at kassere tilbud, selvom de er lavest, hvis virksomheden ikke overholder miljøregler, arbejdsretlige regler og sociale vilkår.

Artikel 55: Udelukkelsesgrunde

Danske Regioner og Håndværksrådet er positive over for muligheden for at udelukke ansøgere og tilbudsgivere på baggrund af tidligere dårlige erfaringer. Danske Regioner savner dog en mulighed for at lægge vægt på andres dårlige erfaringer, såsom naboregioner eller lignende.

DI og Håndværksrådet er positive over for muligheden for selvrenselse ("self-cleaning").

Artikel 56: Udvalgelseskriterier

OAQ hilser præciseringerne velkommen, herunder muligheden for at tage hensyn til produktionsforhold og medarbejdernes kvalifikationer mv. samt muligheden for at henvise til aftaler, konventioner og lovgivning. Det er dog en alvorlig fejl, at ILO-konvention 94 vedrørende arbejdsklausuler ved udbud ikke er nævnt. IDA bemærker, at det skal være muligt i udbudsmaterialet at stille krav om overholdelse af sædvanligt gældende overenskomster i arbejdslandet.

Dansk Byggeri, Danske Erhverv, Danske ARK, DI, Håndværksrådet og Tekniq er positive over for bestemmelsen om loft over kravet til omsætning. Tekniq foreslår dog, at de tre gange kontraktværdien nedsættes til to.

Danske ARK, DI og Håndværksrådet finder det positivt med en udtømmende liste over udvælgelseskrav.

Håndværksrådet efterspørger et regime i udbudsdirektiverne i stil med den danske bekendtgørelse 712 af 15. juni 2011, der åbner op for en smidigere behandling af mindre formelle fejl, der ikke påvirker bedømmelsen af tilbuddet eller den interne rækkefølge af tilbuddene.

Danske Regioner mener, at der bør sikres mulighed for at den ordregivende myndighed får hjemmel til at foretage en helhedsvurdering af tilbudsgiverne med henblik på at skabe den størst mulige konkurrence i stedet for at opstille objektive kriterier, der oftest tilgodeser større virksomheder.

Artikel 57: Tro og loveerklæringer

Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Danske ARK, Danske Regioner, DI og Tekniq bemærker, at de er positive over for, at ansøgere ved tro og loveerklæring kan dokumentere deres finansielle, økonomiske og tekniske formåen.

DI og Håndværksrådet bemærker, at de er tilfredse med, at dokumenter, der allerede er fremsendt til myndighederne en gang inden for de sidste 4 år, ikke kan kræves genfremsendt af virksomheden, hvis dokumenterne stadig er gyldige. Danske Regioner anser bestemmelsen for problematisk og vanskelig at administrere i praksis.

Danske Regioner bemærker, at artikel 57, stk. 2, 2. afsnit bør ændres, således at det ikke er en pligt for ordregiver at indhente oplysningerne fra det vindende tilbud.

Artikel 58-59: e-Certis og EU-Passport

Danske Erhverv og DI er generelt positive over for bestemmelsen om EU-passport. Danske Regioner er ikke positiv over for bestemmelsen.

Danske Regioner finder det hæmmende for fleksibiliteten, at det kræves, at der ikke må efterspørges andre certifikater eller anden form for dokumentation end dem som ligger i e-Certis.

Artikel 61: Kvalitets- og miljøstandarder

Dansk Standard bemærker, at i alle tjeneste- og servicekontrakter er det naturligt at opstille kvalifikationskrav eller krav til "technical and professional ability". De miljørelaterede kvalifikationskrav bør naturligvis kunne dokumenteres med et miljømærke og dermed kommer alle miljømærkningens krav (bortset fra kravet om korrekt miljømarkedsføring) i anvendelse. Dansk Standard foreslår derfor en konkret teksttilføjelse i stk. 2, 3. pkt.

Artikel 64: Prækvalifikation

Danske ARK bemærker, at en måde at støtte små og mellemstore virksomheder på kan være at åbne udtrykkeligt op for i direktivet, at en ordregiver kan prækvalificere et bredere felt af tilbudsgivere fx bestående af store, mellemstore og små virksomheder og eventuelt også et felt bestående af uerfarne og erfarne tilbudsgivere.

KL mener, at den offentlige udbyder ved begrænset udbud som minimum skal kunne udvælge 3 og ikke som foreslået 5 tilbudsgivere.

Danske Regioner ønsker, at krav om minimum 5 deltagere ved begrænset udbud og 3 ved andre procedurer fjernes, således at der kun er krav om at konkurrencen bibeholdes. Dette giver større fleksibilitet.

Artikel 66-67: Tildelingskriterier

Danske Regioner ønsker at bevare det nuværende direktivs formulering af tildelingskriterier.

BAT-kartellet anfører, at tildelingskriteriet "laveste pris" bør erstattes af "det kvalitetsmæssigt og bæredygtigt mest fordelagtige tilbud", idet kontrakter vundet på denne baggrund ofte resulterer i socialt bedrageri, lovbrud, dårlig kvalitet, unfair konkurrence, lav produktivitet mv., hvilket driver omkostningerne op enten under udførelsen eller efter færdiggørelsen af arbejdet.

Dansk Byggeri og Tekniq foreslår, at tilbuddene skal vurderes på alle andre kriterier end pris, inden prisen vurderes, og det økonomisk mest fordelagtige tilbud findes, idet det er alt for let at regne baglæns og manipulere produktet af vægt og point på de øvrige tildelingskriterier, hvis man har et specifikt ønske om, hvem kontrakten skal overdrages til.

Af hensyn til gennemsigtigheden foreslår Dansk Byggeri og Tekniq, at det ikke kun er et krav at tildelingskriterierne vægtes, men at også forudsætningerne for pointgivning anføres.

Dansk Byggeri, Danske ARK og Tekniq bemærker, at det er et problem, at der ikke kan lægges vægt på erfaring ved udbud af bygge- og anlægsopgaver. Danske ARK bemærker endvidere, at det er problematisk, at udskiftning af medarbejdere kun kan ske med ordregivers tilladelse.

Dansk Erhverv, DI og Håndværksrådet bemærker, at de er positive over for livscyklusomkostninger. Håndværksrådet er dog bekymret for, at kravene til

virksomhedernes dokumentation af de forskellige oplysninger vil blive så kompliceret og byrdefuldt, at det kan afholde mange – især mindre – virksomheder fra at byde.

Landbrug & Fødevarer finder det uhensigtsmæssigt, at brugen af livscyklusomkostninger introduceres, uden at der foreligger en harmoniseret metode på EU-niveau.

Dansk Byggeri og Tekniq er negative over for brugen af sociale og miljømæssige kriterier, da disse forhold er for vigtige til at blive konkurrenceudsat. AC er derimod positiv heroverfor.

KL mener, at der bør tilføjes sociale forhold til listen over tildelingskriterier, så det fremgår, at man kan vælge at vægte integrering, forebyggelse og fastholdelse på arbejdsmarkedet i tildelingen af en kontrakt, såfremt det har tilknytning til den udbudte opgave.

Artikel 69: Unormalt lave tilbud

Håndværksrådet finder det positivt, at der bliver fastsat klare retningslinjer for hvornår et tilbud anses for at være unormalt lavt. Danske Regioner ønsker derimod at bevare det nuværende direktivs formulering, eller alternativt at forhøje satserne i bestemmelsen.

DI mener ikke, at der bør fastsættes nogen grænse for antallet af indkomne tilbud for at unormalt lave bud kan identificeres.

Artikel 70: Kontraktvilkår

BAT-kartellet og LO bemærker, at det bør fremgå af direktivet, at medlemsstaterne kan anvende kontraktklausuler, der indeholder bestemmelser om overholdelse af bl.a. kollektive overenskomster og om lighed mellem arbejderne mht. løn, arbejdsvilkår, social beskyttelse mv. De ordregivende myndigheder skal endvidere pålægges at beskrive de minimumsrettigheder for løn og arbejdsvilkår mv., som de bydende skal kunne garantere.

LO bemærker, at direktivet ikke nævner, hvilke sociale og miljømæssige hensyn der kan varetages. De anbefaler derfor, at den præcise opregning af hensyn, der er beskrevet i Kommissionens vejledning fra oktober 2010 om udbudsdirektivet ("Sociale hensyn ved indkøb, En vejledning i mulighederne for at tage sociale hensyn ved offentlige indkøb") medtages i direktivet.

For så vidt angår tilbudsgivere fra 3. lande mener BAT-kartellet, at udbudsdirektiverne skal indeholde regler om, at ordregiverne skal pålægge tilbuds-

giverne at overholde de stillede krav til sociale, miljømæssige og økonomiske standarder gennem hele kontraktens løbetid.

BAT-kartellet mener, at udbudsdirektivet skal indeholde regler, der pålægger de ordregivende myndigheder konkret at overveje muligheden for at stille sociale klausuler om beskæftigelse af praktikanter under uddannelse.

Artikel 71: Underleverandør

Håndværksrådet bakker op om forslaget om, at underentreprenører skal have mulighed for at få betaling direkte fra udbyder. Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Danske Regioner og DI er negative over for bestemmelsen, og Dansk Byggeri mener, at hovedleverandøren skal kunne påberåbe sig underleverandørens ret til betaling.

BAT-kartellet efterlyser en reguleringsramme i direktivet, som stiller krav om, at hovedentreprenøren hæfter i tilfælde af socialt bedrageri fra underentreprenørens side. IT-Branchen mener ikke, at tilbudsgiveren skal kunne gøres ansvarlig for underleverandørers overholdelse af CSR-krav.

BAT-kartellet anfører, at udbudsdirektivet skal indeholde regler, der forbyder tilbudsgiverne at overdrage kontrakten til underleverandører for at undgå, at tilbudsgivere, der alene fungerer som mellemmænd, afgiver tilbud.

LO fremhæver, at det er blevet almindeligt, at virksomheder (særligt vikar- og rekrutteringsbureauer), der fungerer som mellemmænd, byder på offentlige kontrakter, og udliciterer opgaverne til enten midlertidigt ansatte eller til selvstændige firmaer. Danske Regioner mener, at det bør være muligt at kræve, at tilbudsgiver ikke anvender underleverandører for alle opgaver, og ikke kun kritiske opgaver, som forslaget lægger op til.

Artikel 72: Ændringer efter aftaleindgåelse

Dansk Byggeri og Danske Regioner mener, at satsen på 5 pct. for kontraktændringer er for lav.

Artikel 73: Ophævelse af kontrakt

Danske Regioner foreslår, at det præciseres, at en kontrakt kan opsiges med tilbagevirkende kraft.

Artikel 74-82: Sociale ydelser

DI er positiv over for ophævelsen af sondringen mellem A- og B-ydelser, da det bidrager til at sikre, at alle tjenesteydelser udbydes på ensartede vilkår. DI er imidlertid ikke enig i Kommissionens synspunkt om, at sociale tjenesteydelser har begrænset interesse for virksomheder på tværs af EU's landegrænser, og mener, at disse tjenesteydelser bør omfattes af de generelle udbudsprocedurer.

FTE, KL og OAO opfatter ophævelsen af opdelingen i bilag A- og B-ydelser som negativt, idet det indebærer øget regulering.

AC, Advokatsamfundet og Danske Regioner mener ikke, at sociale ydelser skal være omfattet af udbudsdirektivet.

Artikel 83-88: Governance

DI og OAO er positive over for reglerne om national tilsyn og overvågning. Dansk Erhverv bakker alene op om forslaget, såfremt artikel 84 i lande hvor udbudssystemer er velfungerende, kan udmøntes på en måde der ikke fører til yderligere bureaukratisering.

DI er positiv over for oprettelsen af erfaringscentre. Det er dog vigtigt, at rådgivningen ikke forstyrrer konkurrencen på det private marked.

Danske ARK bemærker, at det er positivt, at der skal udarbejdes statistisk materiale.

OAO foreslår en øget åbenhed om de enkelte kontraktforhold via skærpede krav til den efterfølgende annoncering af kontraktindgåelse.

Danske Regioner opfatter artikel 83-88 som en forøgelse af den administrative byrde for de ordregivende myndigheder.

Advokatsamfundet er negativ over for bestemmelsen om individuelle rapporter, jf. artikel 85.

Advokatsamfundet er negativ over for bestemmelsen om indrapportering af kontrakter over 1 mio. euro. DI mener, at indrapporteringen skal være valgfri, idet det ikke vurderes at have særlig effekt i Danmark.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Hovedparten af medlemsstaterne ønsker et mere enkelt og fleksibelt regelsæt. Der er derfor bl.a. udbredt opbakning til at indføre udbud med forhandling som standardprocedure og til at udvide anvendelsesområdet for konkurrencepræget dialog. Der er dog blandt medlemsstaterne forskellige syn på, hvad forenkling af regelsættet indebærer. Nogle medlemsstater mener, at forenkling indebærer færre og mere simple bestemmelser, hvorimod andre mener, at forenkling indebærer forbedring af retssikkerheden ved at indføre flere og mere udførlige bestemmelser.

Der er generel opbakning blandt medlemsstaterne til at fremme brugen af elektronisk udbud. Der er dog divergerende holdninger til, hvordan det sikres, at de tekniske løsninger bliver tilgængelige for alle, så ingen virksomheder eller ordregivere herved udelukkes fra konkurrencen om offentlige opgaver.

I forhold til ophævelsen af sondringen mellem bilag A- og B-tjenesteydelser er flere medlemsstater bekymrede for at underlægge tjenesteydelser, der ikke reelt vurderes at have en grænseoverskridende interesse, for udbudsdirektivets procedureregler. Sådanne typer af tjenesteydelser er det ifølge disse medlemsstater mest hensigtsmæssigt at konkurrenceudsætte via nationale regler.

Der er bred støtte blandt medlemsstaterne til indførelse af muligheden for at anvende livscyklusomkostninger, men i mindre grad enighed om rækkevidden af en sådan mulighed og om metoden for beregning af denne type omkostninger.

Der er bred enighed blandt medlemsstaterne om, at afsnit IV om forvaltning er for vidtgående og vil medføre store administrative og statsfinansielle omkostninger for medlemsstaterne.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt Kommissionens tiltag til modernisering af udbudsdirektivet. Udbudsprocedurerne indebærer gennemsigtighed og objektivitet i forbindelse med indkøbet, hvilket resulterer i betydelige besparelser og bedre indkøb, der kommer medlemsstaternes myndigheder og i sidste ende de europæiske skatteydere til gode.

I forbindelse med forhandlingerne om forslaget i Rådet vil regeringen arbejde for et enkelt og fleksibelt regelsæt, der gør det muligt at opnå besparelser ved

udbud, og samtidig rummer mulighed for at inddrage hensyn til innovation, miljøbeskyttelse og social ansvarlighed i forbindelse med offentlige indkøb.

Det er regeringens foreløbige holdning, at det er afgørende, at forslaget ikke er til hinder for fortsat anvendelse af arbejdsklausuler i udbud.

Regeringens foreløbige holdning er at støtte større adgang til forhandling mellem parterne i udbudsprocessen, og at ordregivende myndigheder opnår frit valg med hensyn til anvendelsen af forhandlingsproceduren med forudgående offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse.

Samtidig er det regeringens foreløbige holdning, at procedurerne skal forenkles, så både ordregivere og virksomheder opnår besparelser ved udbud.

Det er regeringens foreløbige holdning, at elektronisk udbud indeholder stort potentiale for forenkling og effektivisering af den praktiske gennemførelse af udbud.

Det er regeringens foreløbige holdning, at målsætningen om at sikre lettere adgang til offentlige kontrakter for små og mellemstore virksomheder er fornuftig.

Det er regeringens foreløbige holdning, at der i forhold til spørgsmålet om opdeling i bilag A- og B-tjenesteydelser er behov for nærmere analyse.

En nærmere stillingtagen til alle dele af forslaget kræver videre analyse henset til forslagets omfang og kompleksitet.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Forordning om europæiske venturekapitalfonde

Nyt notat

1. Resumé

Med henblik på at skabe et velfungerende indre marked for venturekapital og forbedre adgangen til venturekapital for små og mellemstore virksomheder og dermed øge deres vækstpotentiale har Kommissionen fremsat et forslag til en forordning om europæiske venturekapitalfonde.

Det foreslås, at forvaltere af venturekapitalfonde, der forvalter kvalificerede venturekapitalfondes porteføljer, hvis samlede forvaltede aktiver ikke overstiger en tærskelværdi på 500 mio. euro, får mulighed for at opnå et "europæisk markedsføringspas", hvormed de kan markedsføre deres fonde på tværs af EU. Kommissionens intention med forslaget er, at gøre det muligt for forvaltere af venturekapitalfonde at opnå et markedsføringspas ved mere lempelige regler end for forvaltere af fonde, der er underlagt FAIF-direktivet.

Forslaget er et af nøgleinitiativerne i Akten for Det Indre Marked og blev fremlagt sammen med et forordningsforslag om europæiske sociale iværksætterfonde,

Forslaget vil have mindre lovgivningsmæssige konsekvenser og forventes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 20. februar 2012 til politisk drøftelse.

2. Baggrund

Kommissionen har den 7. december 2011 fremlagt forslag til forordning om Europæiske Venturekapitalfonde, KOM (2011) 860.

Forslaget er et af nøgleinitiativerne i Akten for Det Indre Marked og har til hensigt at skabe et indre marked for venturekapital, og er et af de overordnede mål i Europa 2020-strategien.

Den europæiske venturekapitalsektor sammenlignet med konkurrerende, højteknologiske innovationscentre på globalt plan, er en opsplittet sektor med stor spredning, hvilket har ført til en signifikant modvilje blandt investorer til at investere i venturekapitalfonde. Enkelte medlemsstater har særlige ordninger for venturekapitalfonde med regler om porteføljesammensætning mv., mens de fleste medlemsstater ikke har specifikke ordninger for

venturekapitalfonde og anvender i stedet generelle bestemmelser fra selskabsretten. På grund af opsplitningen på det lovgivningsmæssige område finder potentielle investorer det vanskeligt og bekosteligt at tage skridt til at kanalisere nogle af deres investeringer over i venturekapitalfonde. Opsplitningen hindrer også specialiserede venturekapitalfonde i at tilvejebringe betydelig kapital fra udlandet. En typisk europæisk venturekapitalfond er væsentligt mindre end, hvad der er optimalt for denne type finansieringsinstrument. Derfor spiller venturekapital på nuværende tidspunkt en beskeden rolle for finansiering af små og mellemstore virksomheder (SMV'er).

Adgang til finansiering er en forudsætning for at øge SMV'ers konkurrenceevne og vækstpotentiale. I forbindelse med den nuværende krise, som er kendetegnet ved et fald i udlån til realøkonomien, bliver det stadig vanskeligere for disse virksomheder at få låneadgang. Venturekapital ses af Kommissionen som en vigtig kilde til investeringer i nye, innovative virksomheder. Ifølge Kommissionen har virksomheder med langsigtede venturekapitalinvestorer desuden større succes end virksomheder, som er afhængige af kortfristet finansiering fra bankerne. Forslaget skal gøre det lettere for forvaltere af venturekapitalfonde at tilvejebringe midler i hele EU til fordel for nystartede virksomheder.

Direktivet om forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF-direktivet¹) indførte mulighed for, at forvaltere af alternative investeringsfonde, herunder venturekapitalfonde, kan opnå et "europæisk markedsføringspas". Nærværende forslag skal gøre det muligt for forvaltere af kvalificerede venturekapitalfonde at opnå et markedsføringspas ved mere lempelige regler end for forvaltere af fonde, der er underlagt FAIF-direktivet.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114. Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse efter kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Formålet med Kommissionens forslag er at skabe et indre marked for venturekapital samt sikre, at dette marked fungerer effektivt. Når en række krav er opfyldt, kan forvaltere af kvalificerede venturekapitalfonde tilvejebringe kapital i hele EU under betegnelsen "europæisk venturekapitalfond". Med et fælles regelsæt vil forvaltere af kvalificerede venturekapitalfonde, hvis samlede forvaltede aktiver ikke overstiger en tærskelværdi på 500 mio. euro, få

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/61/EU af 8. juni 2011 om forvaltere af alternative investeringsfonde og om ændring af direktiv 2003/41/EF og 2009/65/EF samt forordning (EF) nr. 1060/2009 og (EU) nr. 1095/2010.

mulighed for at tiltrække flere investeringer og blive større, hvilket potentielt vil give bedre mulighed for finansiering til innovative SMV'er. De centrale elementer i forslaget gennemgås i det følgende.

Et "europæisk markedsføringspas"

Det foreslås i forordningen, at forvaltere af venturekapitalfonde, som opfylder kravene i forordningen, er berettigede til at anvende betegnelsen "europæiske venturekapitalfond" i forbindelse med markedsføring af kvalificerede venturekapitalfonde i EU. Forvalteren får således mulighed for at opnå et "europæisk markedsføringspas", som giver adgang til kvalificerede investorer i hele EU.

Forvaltere af venturekapitalfonde, der forvalter aktiver for under 500 mio. euro (ca. 3,7 mia. kr.), får med forslaget en selvstændig regulering i forhold til de gældende regler for formueforvaltning. Eksempelvis gælder det eksisterende markedsføringspas under FAIF-direktivet kun for forvaltere, hvis forvaltede aktiver *overstiger* en tærskelværdi på 500 mio. euro. Forvaltere af fonde, der forvalter aktiver for under 500 mio. euro, kan dog opnå markedsføringspasset mod til gengæld at lade sig omfatte af alle FAIF-direktivets krav. Kommissionen fremhæver endvidere, at reglerne i FAIF-direktivet danner et retsgrundlag, som typisk tager sigte på hedgefonde og private equity selskaber, og er mindre egnet til typiske venturekapitalfonde.

Med forslaget bliver det således muligt for forvaltere, der forvalter kvalificerede venturekapitalfondens porteføljer, hvis samlede forvaltede aktiver ikke overstiger en tærskelværdi på 500 mio. euro, at opnå et "europæisk markedsføringspas", uden at skulle følge en lang række krav, de ellers ville skulle følge ifølge FAIF-direktivet.

Fastlæggelse af specifikke bestemmelser for beregning af tærskelværdien foreslås delegeret til Kommissionen.

Det understreges i forslaget, at der er tale om en frivillig ordning. Forvaltere af venturekapitalfonde, hvis totale aktiver under forvaltning i kvalificerede venturekapitalfonde er under tærskelværdien på 500 mio. euro, og som ikke ønsker at anvende betegnelsen "europæisk venturekapitalfond" eller ikke ønsker retten til at markedsføre sig på tværs af medlemsstater, kan således fortsætte med at operere under reglerne i den pågældende medlemsstat samt registrere sig i overensstemmelse med FAIF-direktivet.

Et "fælles regelsæt"

Forslaget indfører et "fælles regelsæt" for markedsføring af venturekapitalfonde under betegnelsen "europæiske venturekapitalfonde". For at forvalteren kan opnå muligheden for at markedsføre fonden som en kvalificeret

venturekapitalfond, skal forvaltere af venturekapitalfonde opfylde en række centrale krav, herunder:

1. S sammensætningen af venturekapitalfondens portefølje skal være således, at venturekapitalfonden investerer mindst 70 pct. af den samlede indbetalte kapital samt ikke-indkaldte forpligtede kapital (investerings-tilsagn) i ”kvalificerede investeringer”.
2. ”Kvalificerede investeringer” består i, at venturekapitalfonden tilvejebringer egenkapital og kvasi-egenkapital til ”kvalificerede porteføljevirkksomheder” (SMV’er). Efter forslaget er egenkapital ejerskabsinteresse i en virksomhed, dvs. aktier eller andre former for andele i den kvalificerede porteføljevirksohmheds kapital, udstedt til investorerne. Efter forslaget er kvasi-egenkapital instrumenter, hvis afkast primært er baseret på den kvalificerede porteføljevirksohmheds overskud eller tab, og som der ikke er sikkerhed for i tilfælde af misligholdelse. De ”kvalificerede porteføljevirksohmheder” skal være unoterede små eller mellemstore virksomheder med maksimalt 250 ansatte og enten med en egenkapital, der ikke overstiger 43 mio. euro (ca. 320 mio. kr.) eller en årlig omsætning, der ikke overstiger 50 mio. euro. (ca. 372 mio. kr.). Kommissionen ønsker herved at nå SMV’er, der er i opstartsfasen.
3. Venturekapitalfonden må ikke bruge gearing (dvs. ikke investere mere kapital end investorernes investeringstilsagn, og venturekapitalfonden investerer dermed ikke for lånte midler).
4. Forvalteren af venturekapitalfonden må ikke optage lån, udstede gældsobligationer eller yde garantier på vegne af den kvalificerede venturekapitalfond.
5. Forvaltere af venturekapitalfonde, der ønsker at markedsføre sig under betegnelsen ”europæiske venturekapitalfonde”, skal overholde ensartede regler og kvalitetsstandarder, herunder følge standarder for investoroplysninger og opfylde operationelle krav, når de tilvejebringer midler i EU. Det ”fælles regelsæt” skal sikre, at investorer nøjagtigt ved, hvad de får, når de investerer i ”europæiske venturekapitalfonde”.

Krav til forvaltere af ”europæiske venturekapitalfonde”

Forslaget skal sikre, at forvaltere af venturekapitalfonde opfylder samme kvalitetskriterier i forbindelse med deres brug af betegnelsen ”europæiske venturekapitalfonde”. I forordningen foreslås der derfor regler for god forretningskik, der indfører krav til forvalternes adfærd. Forvaltere af venturekapitalfonde skal blandt andet sikre, at de nødvendige procedurer er på plads for at forebygge uredeligheder, der kan påvirke investorernes interesser, de skal drive forretning således, at de forvaltede venturekapitalfondes

og investorernes interesser fremmes, de skal handle med omhu ved håndteringen af investeringer i porteføljevirkksomhederne, og endelig skal de besidde tilstrækkelig viden om de porteføljevirkksomheder, de investerer i.

Derudover foreslås et regelsæt, der skal sikre, at forvaltere af venturekapitalfonde kan håndtere eventuelle interessekonflikter mellem fx fondsforvalteren, dennes ansatte, den forvaltede venturekapitalfond eller investorerne. Blandt andet stilles der krav om, at forvaltere af venturekapitalfonde har de tilstrækkelige organisatoriske og administrative forhold på plads til at kunne identificere og håndtere eventuelle interessekonflikter. Hvis de organisatoriske hindringer, som venturekapitalfondens forvalter har indført for at påvise, forhindre, styre og overvåge interessekonflikter, ikke er tilstrækkelige til med rimelig pålidelighed at kunne sikre, at risikoen for at skade investorernes interesser vil blive undgået, skal forvaltere af venturekapitalfonde klart oplyse investorerne om interessekonflikternes generelle karakter eller kilderne hertil, før de påtager sig opgaver på deres vegne. Vedtagelsen af retsakter for specifikke bestemmelser vedrørende interessekonflikter foreslås delegeret til Kommissionen.

Der foreslås desuden følgende krav til forvaltere af kvalificerede venturekapitalfonde:

- *Organisation:* Forvaltere af venturekapitalfonde skal sikre, at der til alle tider er de tilstrækkelige menneskelige og tekniske ressourcer, der er nødvendige for en korrekt forvaltning af den kvalificerede venturekapitalfond.
- *Værdiansættelse:* Bestemmelser om værdiansættelse af aktiver skal fastlægges i den kvalificerede venturekapitalfonds vedtægter.
- *Årsrapport:* Venturekapitalfondens forvalter stiller for hver kvalificeret venturekapitalfond, som forvaltes, en årsrapport til rådighed for hjemlandets kompetente myndighed senest seks måneder efter udgangen af regnskabsåret. Rapporten indeholder en beskrivelse af porteføljesammensætningen i den kvalificerede venturekapitalfond og af aktiviteterne i det forløbne år. Den indeholder den kvalificerede venturekapitalfonds reviderede regnskaber og udarbejdes i overensstemmelse med de gældende regnskabsmæssige standarder og de betingelser, der er aftalt mellem venturekapitalfondens forvalter og investorerne. Venturekapitalfondens forvalter fremsender rapporten til investorerne efter anmodning.
- *Investorinformation:* Forvalteren af venturekapitalfonde skal informere en investor om en række forhold forud for dennes investeringsbeslutning, herunder bl.a. vedrørende den kvalificerede venturekapitalfonds investeringsstrategi og -mål, investeringsbegrænsninger, porteføljevirkksomheder, risikoprofil, værdiansættelsesprocedure, hvordan forvalterens vederlag beregnes samt om den kvalificerede venturekapitalfonds historiske præstationer. Investorerne skal bl.a. tillige oplyses om procedurerne for,

hvordan den kvalificerede venturekapitalfond kan ændre sin investeringsstrategi eller -politik.

Investorer

Kommissionen fremhæver, at markedsføring af venturekapitalfonde under forordningen skal være rettet mod kvalificerede investorer. Dette krav følger af de risici, der er forbundet med at investere i venturekapitalfonde.

For at sikre at kvalificerede venturekapitalfonde markedsføres til investorer, som har den fornødne viden, erfaring og kapacitet til at påtage sig de risici, der er forbundet med disse fonde, og for at bevare investorernes tillid og tiltro til kvalificerede venturekapitalfonde, må forvaltere af venturekapitalfonde alene markedsføres over for investorer, som i overensstemmelse med MiFID-direktivet anses for professionelle investorer eller som efter MiFID-direktivet efter anmodning kan behandles som professionelle investorer. For at have et tilstrækkeligt bredt investorgrundlag er det efter Kommissionens opfattelse tillige ønskeligt, at visse andre investorer har adgang til kvalificerede venturekapitalfonde, herunder privatpersoner med en større formue. Markedsføring af venturekapitalfonde under betegnelsen "europæiske venturekapitalfonde" til sådanne "andre" venturekapitalinvestorer er kun tilladt over for investorer, der giver investeringstilsagn på minimum 100.000 euro (ca. 744.000 kr.) til venturekapitalfonden. Derudover skal visse procedurer følges af forvalteren af venturekapitalfonden således, at denne er forsikret om, at disse investorer er i stand til at foretage egne investeringsbeslutninger, og at de forstår de risici, der er forbundet med investeringen. Forvalteren af venturekapitalfonden skal skriftligt kunne dokumentere, at en sådan vurdering er foretaget.

Registrering

Det foreslås, at en forvalter af en venturekapitalfond, der ønsker at blive omfattet af forordningens regler, skal registrere sig hos den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor forvalteren af venturekapitalfonden er etableret eller har vedtægtsmæssigt hjemsted ("hjemlandet"). Denne registrering vil herefter være gyldig i alle medlemsstater således, at forvalteren af den kvalificerede venturekapitalfond uden yderligere godkendelser har adgang til at markedsføre fonden under betegnelsen "europæisk venturekapitalfond" i samtlige EU-lande.

I denne forbindelse skal forvalteren af den kvalificerede venturekapitalfond blandt andet fremsende oplysninger til den kompetente myndighed i hjemlandet om identiteten af de personer, der deltager i forvaltningen af den kvalificerede venturekapitalfond, identiteten af de kvalificerede fonde og deres investeringsstrategier, information om de forhold der er taget for at opfylde forordningens krav samt en liste over de medlemsstater, hvor forvalteren af

venturekapitalfonden har intention om at markedsføre de enkelte kvalificerede venturekapitalfonde.

Værtslandets kompetente myndighed underretter umiddelbart efter registreringen af en venturefonds forvaltere værtslandet og den europæiske værdipapirtilsynsmyndighed (European Securities and Markets Authority - ESMA) om registreringen.

ESMA skal ifølge forslaget udvikle udkast til implementerende tekniske standarder vedrørende formatet af underretningen. Kommissionen skal vedtage delegerede retsakter for så vidt angår fastlæggelsen af disse implementerende tekniske standarder. ESMA skal desuden oprette en central, offentligt tilgængelig online database, der oplister samtlige forvaltere af venturekapitalfonde, der er registreret i EU.

Tilsyn

Det foreslås, at den kompetente myndighed i forvalterens hjemland skal føre tilsyn med efterlevelsen af forordningens bestemmelser. I denne forbindelse skal den kompetente myndighed have en række beføjelser, herunder til at efterspørge adgang til enhver form for dokument eller oplysninger fra forvaltere af venturekapitalfonde og til at udføre såvel varslede som ikke-varslede inspektioner.

Derudover foreslås det, at medlemsstaterne skal fastsætte administrative sanktioner og foranstaltninger vedrørende overtrædelser af visse bestemmelser i forordningen.

Hvis en forvalter af en venturekapitalfond ikke opfylder kravene for så vidt angår porteføljevirkomheder, kvalificerede investorer eller registrering, skal den kompetente myndighed i hjemlandet forbyde brugen af betegnelsen ”europæisk venturekapitalfond” ved markedsføring af en eller flere venturekapitalfonde og derudover fjerne forvalteren af venturekapitalfonden fra registret. Den kompetente myndighed i hjemlandet skal informere den kompetente myndighed i værtslandet herom.

Endelig fremgår det af forslaget, at Kommissionen senest fire år efter forordningens ikrafttræden skal foretage en gennemgang af forordningens regler, herunder i hvor høj grad betegnelsen ”europæisk venturekapitalfond” er blevet anvendt af forvaltere af venturekapitalfonde samt forordningens anvendelsesområde, bl.a. tærskelværdien på 500 mio. euro.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-parlamentets udtalelse til Kommissionens forslag foreligger endnu ikke. Forslaget forventes behandlet i Udvalget for Økonomi og Valuta (ECON) med Philippe Lambert (De Grønne/Belgien) som ordfører.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører i forslaget, at bestemmelsen af de centrale karakteristika ved en "europæisk venturekapitalfond" bør foretages på EU-niveau for at sikre ensartet og konsistent anvendelse af bestemmelserne og ens krav til forvalterne af sådanne fonde på tværs af medlemsstaterne i EU.

Derudover opfordrede Kommissionen i 2007 medlemsstaterne til gensidig anerkendelse ved meddelelsen "Fjernelse af hindringerne for venturekapitalfondes investeringer på tværs af grænserne", KOM (2007) 853. Kommissionen vurderer imidlertid, at medlemsstaterne hidtil ikke har gjort nævneværdig fremgang på området.

Regeringen vurderer på det foreliggende grundlag, at nærhedsprincippet er overholdt, og at reguleringen af forvaltere af venturekapitalfondes grænseoverskridende aktiviteter varetages mest effektivt på EU-niveau ved en forordning, som sigter mod at udvikle et indre marked for venturekapital.

6. Gældende dansk ret

Der er i dag ikke dansk lovgivning, der specifikt regulerer forvaltere af venturekapitalfonde eller de forvaltede venturekapitalfonde. Forvaltere af venturekapitalfonde og de forvaltede fonde er imidlertid omfattet af den almindelige selskabs- og regnskabsretlige regulering.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Forordninger skal efter EU-retten ikke implementeres i national lovgivning og bliver umiddelbart gældende i dansk ret. Der vil imidlertid forekomme tilpasning af dansk lovgivning på visse områder.

Der vil bl.a. skulle fastsættes regler om tilsyns- og undersøgelsesbeføjelser, videregivelse af fortrolige oplysninger til kompetente myndigheder i de øvrige EU-lande og ESMA samt sanktioner. Det er regeringens umiddelbare vurdering, at bestemmelserne om sanktioner ikke falder under forbeholdet om retlige og indre forhold, idet disse alene indeholder administrative sanktioner.

Der forventes at komme flere virksomheder under tilsyn samt flere regler, der skal føres tilsyn med. Forslaget forventes at medføre et øget ressourcebehov i forbindelse med registrering og tilsyn af forvaltere af venturekapitalfonde samt udgifter til it i forbindelse med notifikation til ESMA og de kompetente myndigheder i de medlemslande, hvor forvalteren har til hensigt at markedsføre venturekapitalfonde. Forslaget forventes imidlertid ikke at få statsfinansielle konsekvenser, da eventuelle udgifter foreslås finansieret af gebyrer pålagt de registrerede forvaltere under tilsyn, som det er normal praksis for Finanstilsynet. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt konkret at opgøre de øgede omkostninger.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget kan som et vækstfremmende tiltag have positive samfundsøkonomiske konsekvenser. Ifølge Kommissionens dokumentation har SMV'er, der opnår finansiering ved venturekapital, eksempelvis større succes end SMV'er, der er afhængige af traditionel finansiering gennem banker.

En forbedring af adgangen til kapital for nye, innovative SMV'er, som er forslagens formål, kan derved bidrage positivt til vækst og beskæftigelse.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har i sig selv ingen nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget vurderes imidlertid at medføre visse administrative konsekvenser for de omfattede forvalterne af venturekapitalfonde, de forvaltede venturekapitalfonde samt disses porteføljevirkksomheder, herunder i forbindelse med rapportering og dokumentation. For forvaltere af venturekapitalfonde, der vælger at lade sig omfatte af forordningen, kræves der derudover registrering både i regi af foreslåede forordning samt i regi af FAIF-direktivet.

Der er imidlertid tale om et regime, som venturekapitalfondsforvaltere frivilligt kan vælge til. Virksomheder i kvalificerede venturekapitalfondes portefølje kan ikke frivilligt vælge regimet til under nærværende forslag. Porteføljevirkksomhederne kan blive pålagt visse ekstra byrder som følge af forslaget blandt andet i forbindelse med rapportering.

Det vurderes på det foreliggende grundlag, at eventuelle byrder for forvaltere af venturekapitalfonde opvejes af de fordele, som forslaget medfører, herunder reducerede administrative byrder i forbindelse med markedsføring af kvalificerede venturekapitalfonde på tværs af medlemsstater samt potentielt mere risikovillig kapital til SMV'er.

10. Høring

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for den finansielle sektor og Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål med høringsfrist den 12. januar 2012.

Der er modtaget høringssvar fra DI, Finansrådet, Dansk Aktionærforening, Akademikernes Centralorganisation, Danish Venture Capital and Private Equity Association og Vækstfonden.

Alle respondenter stiller sig positivt i forhold til muligheden for at forbedre adgangen til finansiering for SMV'er.

DI hilser Kommissionens forslag velkomment og fremhæver, at det kan medvirke til at forbedre mindre og mellemstore virksomheders adgang til finansiering. Det fremhæves, at de mindre og mellemstore virksomheder blev særlig hårdt ramt af den finansielle krise, og at flere virksomheder ifølge DI's undersøgelser angiver, at det er blevet sværere at skaffe den nødvendige finansiering.

DI bemærker desuden, at det generelt er vigtigt, at der er en høj grad af diversitet i kapitaludbuddet til virksomheder, hvorfor reguleringen ikke bør forvride diversiteten i kapital-udbuddet og ej heller forvride virksomheders beslutning om, hvor de skal søge at rejse kapital.

DI uddyber, at reguleringen for det første ikke bør pålægge kapitaludbydere administrative byrder, som gør deres investeringsaktiviteter uattraktive, idet dette kan hæmme diversiteten i det kapitaludbud, der er til virksomhedernes rådighed. På den baggrund understreger DI, at nærværende forslag ikke bør pålægge forvalterne af venturekapitalfonde administrative byrder i et omfang, som gør det uattraktivt at forvalte fonde, der stiller kapital til rådighed for mindre og mellemstore virksomheder.

For det andet fremhæver DI, at reguleringen ikke skal gøre det uattraktivt for virksomheder at rejse kapital via de fondstyper, som forslaget regulerer.

DI bemærker, at de derfor er optaget af i hvilket omfang fondenes porteføljevirkomheder vil blive pålagt administrative byrder, f.eks. som følge af tillsynsmyndigheders krav til fondene om rapportering om deres investeringsaktiviteter.

DI vurderer, at de krav, som forslaget stiller til fondene og deres forvaltere, umiddelbart er forenelige med de ovenfor nævnte hensyn.

I den forbindelse bemærker DI, at de støtter forslaget om, at det er frivilligt, om fondene vil underlægge sig forordningens regler og krav.

Finansrådet tilslutter sig ønsket om at ensrette reglerne i EU med henblik på at rejse venturekapital på tværs af landegrænser. Finansrådet bemærker, at arbejdet dermed vil blive gjort lettere for fondene, deres omkostninger vil blive reduceret, og at det ikke kan afvises, at det kan være med til at hæve investeringsmidlerne til denne aktivklasse.

Finansrådet mener, at det klart bør fremgå, at fonde, som er omfattet af forordningen, ikke ligeledes er omfattet af AIFM-direktivet. Dertil er det ifølge Finansrådet vigtigt, at forvaltere af såvel UCITS-ordninger som AIF'er (alternative investeringsfonde) kan forvalte disse to nye typer fonde.

Dansk Aktionærforening bemærker, at forslaget til forordning om europæiske venturekapitalfonde retter sig til ”kvalificerede investorer” og ikke til den typiske private investor, forbrugeren. Dansk Aktionærforening mener, at forslaget er et relevant forsøg på at åbne nye muligheder for finansiering af innovative SMV'er med en mindre krævende form for regulering end FAIF-direktivet.

Akademikernes Centralorganisation (AC) bemærker, at det i forbindelse med krisen, som er kendetegnet ved et fald i udlån til real-økonomien, bliver stadig vanskeligere for disse virksomheder at få låneadgang. AC nævner, at Kommissionen derfor har iværksat en række initiativer, der skal gøre det lettere for små og mellemstore virksomheder at få adgang til risikovillig kapital, heriblandt forordningen om europæiske venturekapitalfonde.

AC understreger, at man finder det overordentlig positivt at der foreslås indført mere lempelige regler for venturekapitalfonde, der ønsker at opnå et markedsføringspas, da disse er vigtige for opstart af meget unge, innovative virksomheder med et stort vækspotentiale.

Danish Venture Capital and Private Equity Association (DVCA) hilser forslaget velkomment, men ønsker samtidig forslaget forbedret på udvalgte punkter af hensyn til de mange små forvaltere med begrænsede ressourcer.

DVCA anbefaler, at forslaget suppleres af en generel proportionalitetsbestemmelse, således at reglerne forvaltes under behørig hensyntagen til den enkelte forvalters ressourcer og bemanning. Ifølge DVCA bør det sikres, at forslaget ikke pålægger forvalterne uforholdsmæssige administrative byrder og ikke unødigt indskrænker venturefondenes fleksibilitet.

DVCA vurderer, at kriteriet om, at venturekapitalfonden skal investere mindst 70 procent af venturekapitalfondens indbetalte og ikke-indbetalte

kapital i overensstemmelse med de i forslaget beskrevne kriterier for kvalificerede investeringer bør ændres således at procentgrænsen nedsættes, idet de resterende 30 procent skal dække både fondens løbende udgifter og de investeringer, som ikke lever op til forordningens krav. DVCA understreger, at en sådan nedsættelse af procentsatsen skal sikre, at de fonde som er tiltænkt at skulle have fordel af forordningens regler, også i praksis kan benytte sig af denne mulighed.

Derudover fremhæver DVCA, at kravet om investering af minimum 100.000 EUR er for højt. DVCA mener, at denne regel vil afskære et ikke ubetydeligt antal egnede personer fra at deltage som investorer i venturefonde.

Herudover bemærker DVCA, at det er en almindelig anvendt praksis blandt venturefonde at yde bridge-finansiering til porteføljeselskaber mellem to investeringsrunder, typisk som konvertible lån, men også i form af andre (subordinerede) låntyper. Forordningen bør ifølge DVCA tilpasses dette, således at også investeringer i form af lån anses for kvalificerede investeringer.

Endelig anbefaler DVCA, at der ligeledes sker en præcisering af reglerne for beregningen af tærskelværdien på 500 mio. euro.

Vækstfonden bemærker, at man bakker op om Kommissionens arbejde for bl.a. at lette administrative procedurer.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generel opbakning til forslaget. Flere medlemsstater udtrykte således støtte til forslagets vækstoffremmende intentioner.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag til forordning om europæiske venturekapitalfonde.

Venturekapital tilvejebringer typisk finansiering til små og nystartede virksomheder med stort vækstpotentiale. Venturekapitalfonde kan samtidig tilvejebringe disse virksomheder værdifuld rådgivning.

Regeringen finder det derfor positivt, at der med forslaget skelnes mellem venturekapitalfonde og andre typer af kapitalfonde, og at der indføres et mere lempeligt regime for førstnævnte, idet disse er særligt vigtige for den økonomiske vækst i EU.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Forordning om europæiske fonde for sociale iværksættere

Nyt notat

1. Resumé

Med henblik på at skabe et velfungerende indre marked og forbedre adgangen til kapital for socialøkonomiske virksomheder har Kommissionen fremsat et forslag til en forordning om europæiske sociale iværksætterfonde.

Det foreslås, at forvaltere af europæiske sociale iværksætterfonde, der forvalter europæiske sociale iværksætterfondes porteføljer, hvis samlede forvaltede aktiver ikke overstiger en tærskelværdi på 500 mio. euro, får mulighed for at opnå et "europæisk markedsføringspas", hvormed de kan markedsføre deres fonde på tværs af EU. Formålet med forslaget er at forbedre adgangen til kapital for socialøkonomiske virksomheder.

Forslaget er en del af Kommissionens "Initiativ for socialt iværksætteri". Forslaget er et af nøgleinitiativerne i Akten for Det Indre Marked og blev fremlagt sammen med et forordningsforslag om europæiske venturekapitalfonde.

Forslaget vil have mindre lovgivningsmæssige konsekvenser og forventes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 20. februar 2012 til politisk drøftelse.

2. Baggrund

Kommissionen fremlagde den 7. december 2011 forslag til forordning om europæiske sociale iværksætterfonde, KOM (2011) 862.

Forslaget er et af nøgleinitiativerne i Akten for Det Indre Marked og har til hensigt at skabe et indre marked for socialøkonomiske virksomheder, og er et af de overordnede mål i Europa 2020-strategien.

Formålet med forslaget er at lette sociale iværksættervirksomheders adgang til finansiering og derigennem skabe bæredygtig vækst og innovation. Sociale virksomheder forsøger at opnå sociale resultater ved at videreudvikle erhvervsaktiviteter, herunder også virksomhedsfinansiering. De sociale virksomheders sociale målsætning hænger nært sammen med et stærkt fokus på bæredygtig eller inklusiv udvikling og imødegåelse af sociale udfordringer i hele EU. Det understreges i forslaget, at der er tale om en frivillig ordning.

For en stor dels vedkommende finansieres de sociale virksomheder ved hjælp af tilskud fra stiftelser, private eller den offentlige sektor. En bæredygtig vækst forudsætter imidlertid, at virksomhederne kan trække på en bred vifte af investeringer og finansieringskilder. Kommissionen ønsker således med forslaget at fremme denne type iværksætteres vækst ved at lette adgang til private midler via sociale iværksætterfonde. Kommissionens forslag indeholder derfor et "europæisk markedsføringspas" for sociale iværksætterfonde, der betyder, at når en social iværksætterfond opfylder forordningens krav, kan forvalteren af den sociale iværksætterfond frit markedsføre denne fond i hele EU. Et væsentligt krav er, at en stor del af den sociale iværksætterfonds investeringer (70 pct. af investorernes indskudte kapital samt ikke-indkaldte forpligtede kapital (kapitaltilsagn)) skal investeres i aktiver, som er kvalificerede investeringer.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114. Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Rådet træffer afgørelse efter kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Formålet med Kommissionens forslag er at skabe et indre marked for sociale iværksætterfonde samt sikre, at dette marked fungerer effektivt. Når en række krav er opfyldt, kan forvaltere af kvalificerede sociale iværksætterfonde tilvejebringe kapital under betegnelsen "europæisk social iværksætterfond" i hele EU. De centrale elementer i forslaget gennemgås i det følgende.

Et anerkendt EU-mærke for sociale iværksætterfonde

Ifølge Kommissionen kan det i øjeblikket være vanskeligt for investorer at finde de fonde, som investerer i sociale virksomheder, og det kan gå ud over tilliden til denne sektor. Samtidig kan sociale iværksætterfonde finde det vanskeligt at skille sig ud fra andre fonde, og det kan få en uheldig virkning for væksten i sektoren. Forslaget til forordningen indfører et fælles mærke for disse fonde: "europæisk social iværksætterfond". Formålet med dette mærke er, at investorer kan være sikre på, at en social iværksætterfond med dette mærke investerer hovedparten af sine midler i sociale virksomheder. Hertil kommer, at det fælles EU-mærke ifølge Kommissionen vil gøre det meget lettere for investorer i hele EU at lokalisere disse fonde.

Herudover er det et krav, at forvaltere af europæiske sociale iværksætterfonde forvalter aktiver under en tærskelværdi på 500 mio. euro (ca. 3,7 mia. kr.), for at få muligheden for at opnå et "europæisk markedsføringsmærke". Vedtagelsen af retsakter for specifikke bestemmelser vedrørende tærskelværdien delegeres til Kommissionen.

Det understreges i forslaget, at der er tale om en frivillig ordning. Forvaltere af sociale iværksætterfonde, hvis totale aktiver under forvaltning i kvalificerede sociale iværksætterfonde er under tærskelværdien på 500 mio. euro, og som ikke ønsker at anvende betegnelsen ”europæisk social iværksætterfond” eller ikke ønsker retten til at markedsføre sig på tværs af medlemsstater, kan således fortsætte med at operere under reglerne i den pågældende medlemsstat samt registrere sig i overensstemmelse med FAIF-direktivet.

Et ”fælles regelsæt”

Forslaget indfører et ”fælles regelsæt” for markedsføring af sociale iværksætterfonde under betegnelsen ”europæiske sociale iværksætterfonde”. For at forvalteren kan opnå muligheden for at markedsføre fonden som en kvalificeret social iværksætterfond, skal forvaltere af sociale iværksætterfonde opfylde en række centrale krav, herunder:

1. S sammensætningen af den sociale iværksætterfonds portefølje skal være således, at fonden investerer mindst 70 pct. af den samlede indbetalte kapital samt ikke-indkaldte forpligtede kapital (investeringstilsagn) i aktiver, som er ”kvalificerede investeringer”.
2. ”Kvalificerede investeringer” består bl.a. i, at den sociale iværksætterfond tilvejebringer egenkapital eller lån til ”kvalificerede porteføljevirkksomheder” (SMV’er). Efter forslaget er egenkapital ejerskabsinteresse i en virksomhed, dvs. aktier eller andre former for andele i den kvalificerede porteføljevirksohmheds kapital, udstedt til investorerne. De ”kvalificerede porteføljevirksohmheder” skal være unoterede små eller mellemstore virksomheder som enten har en årlig omsætning, der ikke overstiger 50 mio. euro. (ca. 372 mio. kr.) eller en samlet årlig balance, der ikke overstiger 43 mio. euro (ca. 320 mio. kr.) samt tilstræber målbar og positive sociale resultater som sin primære målsætning i overensstemmelse med sine vedtægter, som udgangspunkt anvender overskud til at opfylde sin primære målsætning i stedet for at udlodde overskud og har en socialt orienteret ledelsesstruktur.
3. Sociale iværksætterfonde må ikke bruge gearing (dvs. ikke investere mere kapital end investorerne investeringstilsagn, og fonden investerer dermed ikke for lånte midler).
4. Forvalteren af den sociale iværksætterfond må ikke optage lån, udstede gældsobligationer eller yde garantier på vegne af den kvalificerede sociale iværksætterfond.
5. Forvaltere af sociale iværksætterfonde, der ønsker at markedsføre sig under betegnelsen ”europæisk social iværksætterfond”, skal overholde

ensartede regler og kvalitetsstandarder, herunder følge standarder for investeroplysninger og opfylde operationelle krav, når de tilvejebringer midler i EU. Det ”fælles regelsæt” skal sikre, at investorer nøjagtigt ved, hvad de får, når de investerer i ”europæiske sociale iværksætterfonde”.

Krav til forvaltere af ”europæiske sociale iværksætterfonde”

Forslaget skal sikre, at forvaltere af sociale iværksætterfonde opfylder samme kvalitetskriterier i forbindelse med deres brug af betegnelsen ”europæisk social iværksættelfond”. I forordningen foreslås der derfor regler for god forretningskik, der indfører krav til disse forvalteres adfærd. Forvalterne skal blandt andet sikre, at de nødvendige procedurer er på plads for at forebygge uredeligheder, der kan påvirke investorernes interesser, de skal drive forretning således at de forvaltede fonde og investorernes interesser fremmes, de skal handle med omhu ved håndteringen af investeringer i porteføljevirkksomhederne og endelig skal forvalterne besidde tilstrækkelig viden om de porteføljevirkksomheder, de investerer i.

Derudover foreslås et regelsæt, der skal sikre, at forvalteren kan håndtere eventuelle interessekonflikter mellem fx fondsforvalteren, dennes ansatte, den forvaltede fond eller investorerne. Blandt andet stilles der krav til, at forvaltere af sociale iværksætterfonde har de tilstrækkelige organisatoriske og administrative forhold på plads til at kunne identificere og håndtere eventuelle interessekonflikter. Hvis de organisatoriske hindringer, som fondens forvalter har indført for at påvise, forhindre, styre og overvåge interessekonflikter, ikke er tilstrækkelige til med rimelig pålidelighed at kunne sikre, at risikoen for at skade investorernes interesser vil blive undgået, skal forvaltere af sociale iværksætterfonde klart oplyse investorerne om interessekonfliktens generelle karakter eller kilderne hertil, før de påtager sig opgaver på deres vegne. Vedtagelsen af retsakter for specifikke bestemmelser i vedrørende interessekonflikter delegeres til Kommissionen.

Der foreslås desuden følgende krav til forvaltere af europæiske sociale iværksætterfonde:

- *Organisation*: Forvaltere af europæiske sociale iværksætterfonde skal sikre, at der til alle tider er de tilstrækkelige menneskelige og tekniske ressourcer, der er nødvendige for en korrekt forvaltning af fonden.
- *Værdiansættelse*: Bestemmelser for værdiansættelse af aktiver skal fastlægges i den europæiske sociale iværksætterfonds lovpligtige vedtægter.
- *Årsrapport*: Den sociale iværksætterfonds forvalter stiller for hver fond, som forvaltes, en årsrapport til rådighed for hjemlandets kompetente myndigheder senest seks måneder efter udgangen af regnskabsåret. Rapporten skal indeholde en beskrivelse af den europæiske sociale iværksætterfonds porteføljesammensætning samt det seneste års aktiviteter. Derudover skal rapporten indeholde det reviderede regnskab for fonden. Mere specifikt skal rapporten bl.a. desuden indeholde information om de so-

ciala resultater, der er opnået via investeringspolitikken, hvilken metode, der er anvendt til at måle disse resultater samt information om eventuelle frasalg i relation til kvalificerede porteføljevirkksomheder. Rapporten skal fremsendes til investorer ved forespørgsel.

- *Investorinformation*: Forvalteren af en europæisk social iværksætterfond skal informere en investor om en række forhold forud for dennes investeringsbeslutning, herunder bl.a. vedrørende investeringsstrategi og -målsætninger, en beskrivelse af de positive resultater, som er målet for investeringspolitikken samt hvilke metoder der anvendes til måling af de sociale virkninger. Investorerne skal bl.a. tillige oplyses om procedurerne for, hvordan den kvalificerede venturekapitalfond kan ændres sin investeringsstrategi eller -politik.

Måling af opnåede resultater

Det angives i forslaget's begrundelse, at det er vigtigt for investorer at have kendskab til de planlagte sociale virkninger, når de skal vælge mellem de forskellige investeringsfonde. Forslaget indeholder krav til forvalterne af europæiske sociale fonde om, at de for hver social iværksætterfond, de forvalter, skal anvende procedurer til at måle og overvåge, i hvilket omfang de kvalificerede porteføljevirkksomheder, de investerer i, opnår de positive resultater, de har som målsætning.

Kommissionen vil undersøge, hvordan der kan udvikles bedre og mere sammenlignelige metoder til måling af de sociale resultater, der skabes af de porteføljevirkksomheder, som sociale iværksætterfonde investerer i. Kommissionen tildeles således i forslaget beføjelse til at vedtage delegerede retsakter, der specificerer dette. Formålet med dette er ifølge Kommissionen, at der derved vil kunne udvikles et mere gennemsigtigt investeringsmarked og større tillid hos investorerne.

Investorer

For at sikre at sociale iværksætterfonde markedsføres til investorer, som har den fornødne viden, erfaring og kapacitet til at påtage sig de risici, der er forbundet med disse fonde, og for at bevare investorernes tillid og tiltro til sociale iværksætterfonde, må forvaltere af sociale iværksætterfonde alene markedsføres over for investorer, som i overensstemmelse med MiFID-direktivet anses for professionelle investorer eller som efter MiFID-direktivet efter anmodning kan behandles som professionelle investorer. For at have et tilstrækkeligt bredt investorgrundlag er det efter Kommissionens opfattelse tillige ønskeligt, at visse andre investorer har adgang til sociale iværksætterfonde, herunder privatpersoner med en stor nettoformue. Markedsføring af sociale iværksætterfonde under betegnelsen "europæiske sociale iværksætterfonde" til sådanne "andre" venturekapitalinvestorer er kun tilladt over for investorer, der giver investeringstilsagn på minimum 100.000 euro (ca. 744.000 kr.) til venturekapitalfonden. Derudover skal visse proce-

durer følges af forvalteren af den sociale iværksætterfond således, at denne er forsikret om, at disse investorer er i stand til at foretage egne investeringsbeslutninger, og at de forstår de risici, der er forbundet med investeringen. Forvalteren af den sociale iværksætterfond skal skriftligt kunne dokumentere, at en sådan vurdering er foretaget.

Registrering

Det foreslås, at en forvalter af en europæisk social iværksætterfond, der ønsker at blive omfattet af forordningens regler, skal registrere sig hos den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor fonden er etableret eller har vedtægtsmæssigt hjemsted ('hjemlandet'). Denne registrering vil herefter være gyldig i alle medlemsstater således, at fonden uden yderligere godkendelser har adgang til at markedsføre sig i samtlige EU-lande.

I denne forbindelse skal forvalteren af den europæiske sociale iværksætterfond blandt andet fremsende oplysninger til den kompetente myndighed i hjemlandet om identiteten af de personer, der deltager i forvaltningen af fonden, identiteten af fonden og investeringsstrategi, information om de forhold, der er taget for at opfylde forordningens krav samt en liste over de medlemsstater, hvor forvalteren har intention om at markedsføre den europæiske sociale iværksætterfond.

Ved registrering skal den kompetente myndighed i hjemlandet underrette den europæiske værdipapirtilsynsmyndighed (European Securities and Markets Authority - ESMA) herom. Den medlemsstat, hvor forvalteren ønsker at markedsføre den europæiske sociale iværksætterfond, må ikke pålægge forvalteren yderligere krav eller administrative procedurer i forbindelse med markedsføringen.

ESMA skal ifølge forslaget udvikle udkast til implementerende tekniske standarder vedrørende formatet af underretningen. Kommissionen skal vedtage delegerede retsakter for så vidt angår fastlæggelsen af disse implementerende tekniske standarder. ESMA skal desuden oprette en central, offentligt tilgængelig online database, der oplister samtlige forvaltere af sociale iværksætterfonde, der er registreret i EU.

Tilsyn

Det foreslås, at den kompetente myndighed i hjemlandet skal føre tilsyn med forordningens bestemmelser. I denne forbindelse skal den kompetente myndighed have en række beføjelser, herunder til at efterspørge adgang til enhver form for dokument eller oplysninger fra forvaltere af sociale iværksætterfonde, sikre at de opfylder kravene i forslaget, og adgang til at udføre såvel varslede som ikke-varslede inspektioner.

Derudover foreslås det, at medlemsstaterne skal fastsætte administrative sanktioner og foranstaltninger vedrørende overtrædelser af visse bestemmelser i forordningen.

Hvis en forvalter af en europæisk social iværksætterfond ikke opfylder kravene for så vidt angår porteføljevirkksomheder, kvalificerede investorer eller registrering, skal den kompetente myndighed forbyde brugen af betegnelsen ”europæisk social iværksætterfond” ved markedsføring af en eller flere fonde og derudover fjerne forvalteren fra registret. Den kompetente myndighed i hjemlandet skal informere den kompetente myndighed i værtslandet herom.

Endelig fremgår det af forslaget, at Kommissionen senest fire år efter forordningens ikrafttræden skal foretage en gennemgang af forordningens regler, herunder i hvor høj grad betegnelsen ”europæisk social iværksætterfond” er blevet anvendt af forvaltere af sociale iværksætterfonde samt forordningens anvendelsesområde, bl.a. tærskelværdien på 500 mio. euro.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse til Kommissionens forslag foreligger endnu ikke. Forslaget forventes behandlet i Udvalget for Økonomi og Valuta (ECON) med Sophie Auconie (EPP/Frankrig) som ordfører.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen fremhæver, at bestemmelsen af de centrale karakteristika ved en ”europæisk social iværksætterfond” bør foretages på EU-niveau for at sikre ensartet og konsistent anvendelse af bestemmelserne og ens krav til forvalterne af sådanne fonde på tværs af medlemsstaterne i EU.

Regeringen vurderer på det foreliggende grundlag, at nærhedsprincippet er overholdt, og at reguleringen af forvaltere af sociale iværksætterfondes grænseoverskridende aktiviteter varetages mest effektivt på EU-niveau ved en forordning, som styrker det indre marked for kapital til sociale virksomheder.

6. Gældende dansk ret

Der er i dag ikke dansk lovgivning, der specifikt regulerer forvaltere af sociale iværksætterfonde. Forvaltere af disse fonde og de forvaltede fonde er imidlertid omfattet af den almindelige selskabs- og regnskabsretlige regulering.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Forordninger skal efter EU-retten ikke implementeres i national lovgivning og bliver umiddelbart gældende i dansk ret. Der vil imidlertid forekomme tilpasning af dansk lovgivning på visse områder.

Der vil bl.a. skulle fastsættes regler om tilsyns- og undersøgelsesbeføjelser, videregivelse af fortrolige oplysninger til kompetente myndigheder i de øvrige EU-lande og ESMA samt sanktioner. Det er regeringens umiddelbare vurdering, at bestemmelserne om sanktioner ikke falder under forbeholdet om retlige og indre forhold, idet disse alene indeholder administrative sanktioner.

Der forventes at komme flere virksomheder under tilsyn samt flere regler, der skal føres tilsyn med. Forslaget forventes at medføre et øget ressourcebehov i forbindelse med registrering og tilsyn af forvaltere af sociale iværksætterfonde samt udgifter til it i forbindelse med notifikation til ESMA og de kompetente myndigheder i de medlemslande, hvor forvalteren har til hensigt at markedsføre sociale iværksætterfonde. Forslaget forventes imidlertid ikke at få statsfinansielle konsekvenser, da eventuelle udgifter foreslås finansieret af gebyrer pålagt de registrerede forvaltere under tilsyn, som det er normal praksis for Finanstilsynet. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt konkret at opgøre de øgede omkostninger.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet sociale iværksættere bidrager til samfundsøkonomien fx ved at adressere miljømæssige problemer eller hjælpe socialt udsatte grupper til at blive selvforsørgende.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget medfører i sig selv ingen nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget vurderes imidlertid at medføre visse administrative konsekvenser for de omfattede forvaltere, de forvaltede fonde samt disses porteføljevirkksomheder, herunder i forbindelse med rapportering og dokumentation. For forvaltere af sociale iværksætterfonde, der vælger at lade sig omfatte af forordningen, kræves der derudover registrering både i regi af foreslåede forordning samt i regi af FAIF-direktivet.

Der er imidlertid tale om et regime, som sociale iværksætterfondsforvaltere frivilligt kan vælge til. Virksomheder i kvalificerede venturekapitalfondes portefølje kan ikke frivilligt vælge regimet til under nærværende forslag. Porteføljevirksomhederne kan blive pålagt visse ekstra byrder som følge af forslaget blandt andet i forbindelse med rapportering.

Det vurderes på det foreliggende grundlag, at eventuelle byrder for forvaltere af sociale iværksætterfonde opvejes af de fordele, som forslaget medfører, herunder reducerede administrative byrder i forbindelse med markedsføring på tværs af medlemsstater samt potentielt mere risikovillig kapital til sociale iværksættere.

10. Høring

Forslaget er sendt i høring i Specialudvalget for den finansielle sektor og Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål med høringsfrist den 12. januar 2012. I forbindelse hermed er der indkommet følgende bemærkninger:

Der er modtaget hørings svar fra DI, Dansk Erhverv (DE), Finansrådet, Dansk Aktionærforening og Akademikernes Centralorganisation.

DI hilser Kommissionens forslag velkomment og fremhæver, at det kan medvirke til at forbedre mindre og mellemstore virksomheders adgang til finansiering.

DI understreger, at de mindre og mellemstore virksomheder blev særlig hårdt ramt af den finansielle krise, og at flere virksomheder ifølge DI's undersøgelser angiver, at det er blevet sværere at skaffe den nødvendige finansiering. DI tilkendegiver, at man derfor er enig med Kommissionen i, at der er behov for en styrket indsats for at forbedre virksomhedernes adgang til finansiering, og at behovet bl.a. også aktualiseres af de skærpede krav til kreditinstitutters og forsikrings- og pensions selskabers kapitalgrundlag.

DI bemærker desuden, at det generelt er vigtigt, at der er en høj grad af diversitet i kapitaludbuddet til virksomheder, hvorfor reguleringen ikke bør forvråde diversiteten i kapital-udbuddet og ej heller forvråde virksomheders beslutning om, hvor de skal søge at rejse kapital.

DI uddyber, at reguleringen for det første ikke bør pålægge kapitaludbydere administrative byrder, som gør deres investeringsaktiviteter uattraktive, idet dette kan hæmme diversiteten i det kapitaludbud, der er til virksomhedernes rådighed. På den baggrund understreger DI, at nærværende forslag ikke bør pålægge forvalterne af sociale iværksætterfonde administrative

byrder i et omfang, som gør det uattraktivt at forvalte fonde, der stiller kapital til rådighed for mindre og mellemstore virksomheder.

For det andet fremhæver DI, at reguleringen ikke skal gøre det uattraktivt for virksomheder at rejse kapital via de fondstyper, som de forslaget regulerer. DI er derfor optaget af i hvilket omfang fondenes porteføljevirkomheder vil blive pålagt administrative byrder, f.eks. som følge af tilsynsmyndigheders krav til fondene om rapportering om deres investeringsaktiviteter.

DI vurderer, at de krav, som de forslaget stiller til fondene og deres forvaltere, umiddelbart er forenelige med de ovenfor nævnte hensyn. I den forbindelse bemærker DI, at de støtter forslaget om, at det er frivilligt, om fondene vil underlægge sig forordningens regler og krav.

Dansk Erhverv (DE) støtter forslaget omkring muligheden for etableringen af sociale kapitalfonde.

DE fremhæver, at 70 pct. tærsklen er højt sat, hvis managementudgifterne ikke medregnes i de 70 pct, idet en investering i denne type virksomheder ofte forudsætter en tæt dialog med den sociale iværksætter. I øvrigt fremhæver DE, at der ikke bør stilles unødige administrative krav til fondsforvalteren.

Finansrådet tilslutter sig ønsket om at ensrette reglerne i EU med henblik på at rejse venturekapital på tværs af landegrænser. Finansrådet bemærker, at arbejdet dermed vil blive gjort lettere for fondene, deres omkostninger vil blive reduceret, og at det ikke kan afvises, at det kan være med til at hæve investeringsmidlerne til denne aktivklasse.

Finansrådet mener, at det klart bør fremgå, at fonde, som er omfattet af forordningen, ikke ligeledes er omfattet af FAIF-direktivet. Dertil er det ifølge Finansrådet vigtigt, at forvaltere af såvel UCITS-ordninger som AIF'er (alternative investeringsfonde) kan forvalte disse to nye typer fonde.

Dansk Aktionærforening bemærker, at forslaget om europæiske fonde for sociale iværksættere har til formål at skabe en særlig finansieringsmulighed for "Sociale iværksættere", og at Dansk Aktionærforening finder det usikkert, hvilket behov der er for denne nye konstruktion.

Akademikernes Centralorganisation (AC) fremhæver, at Kommissionen i forordningen om europæiske sociale iværksætterfonde foreslår at indføre et europæisk markedsføringspas til sociale fonde, der støtter sociale iværksættere, som forfølger sociale, etiske og miljømæssige mål og kombinerer disse mål med evne til at innovere i en forretningsmæssig sammenhæng.

Derudover fremhæver AC, at Kommissionen vurderer, at der på europæisk plan findes 2 millioner non-profit-virksomheder, der udgør 10 pct. af alle europæiske virksomheder. AC finder, at det er et vigtigt politisk signal og en anerkendelse af betydningen af fondes bidrag til udviklingen af socialt iværksætteri, hvor der investeres i services og produkter med sociale formål, der kan udgøre værdifulde bidrag til realiseringen af 2020-strategien.

AC bemærker, at der ligger et stort potentiale for sociale iværksættere i området, hvor den offentlige sektor står som indkøber af ydelser, og at det årlige indkøb af varer og tjeneste i en lang årrække har været stigende, da en stadig større del af de offentlige ydelser er udsat for konkurrence. AC nævner, at offentlige myndigheder i henhold til EU's udbudsdirektiv skal sende indkøb over et vist beløb i udbud. AC bemærker i den forbindelse, at der, når myndigheder tildeler kontrakter til private udbydere, er visse muligheder for at tage særlige sociale hensyn.

AC fremhæver, at lovgivningen således giver private leverandører muligheden for at få adgang til det offentlige marked. AC mener dog samtidig, at fortolkningen af reglerne kan skabe problemer, og at offentlige myndigheder, i en tid hvor den offentlige sektor er under pres for at levere mere for mindre, prioriterer det snævre økonomifokus i forbindelse med udbud af store offentlige opgaver. Det gælder ifølge AC i Danmark, men også i et flertal af de øvrige EU-medlemslande.

AC mener, at det, såfremt Kommissionen ønsker at styrke socialt iværksætteri, ikke er tilstrækkeligt at indføre et europæisk markedsføringspas. AC foreslår derfor, at initiativet om et europæisk markedsføringspas til sociale iværksætterfonde suppleres med en tydeliggørelse i EU-udbudsreglerne af det legitime i at tage særlige sociale hensyn, når leverandøren af den offentlige ydelse vælges.

AC nævner, at man i Danmark ikke har foretaget en politisk strategisk satsning på socialt iværksætteri, at Danmarks kommercielle iværksætterstøttesystem ikke er gearret til at investere i socialt iværksætteri, og at Væksthuse- ne ikke har værktøjer rettet mod denne målgruppes særlige udfordringer.

AC fremhæver, at udfordringen består i, at de sociale iværksættere skal kobles til og have en klar sammenhæng med det offentlige system, men samtidig også skal have mulighed for at stå udenfor.

Frivillige sociale organisationer vælger ifølge AC at rette fokus på fundraising, dvs. projektstøtte frem for på forretning, da det er her, de kan oprettholde status som en selvstændig enhed og samtidig forfølge de sociale mål og visioner.

AC anbefaler, at den danske regering overvejer, om den nødvendige investeringsmæssige infrastruktur, der kan gøre det attraktivt for investorer at målrette investeringer til aktiviteter med sociale formål, er til stede i forhold til at fremme socialt iværksætteri i Danmark. Det er ifølge AC vigtigt, at der politisk sendes et tydeligt signal om, at det at løse sociale udfordringer og tjene penge ikke nødvendigvis er gensidigt udelukkende.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Alle lande støtter generelt op om etableringen af et velfungerende indre marked for socialøkonomiske fonde.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag til forordning om europæiske sociale iværksætterfonde.

Investeringsfonde rettet mod sociale iværksættervirksomheder yder finansiering til sociale virksomheder, som med innovative løsninger på sociale problemer kan være et værdifuldt bidrag til opfyldelsen af målsætningerne i Europa 2020-strategien, og dermed være drivkraften i den sociale udvikling.

Regeringen støtter, at der med forslaget arbejdes for at forbedre sociale iværksætteres adgang til finansiering.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Regnskabsdirektiverne

Revideret notat, ændringerne er markeret med fed.

1. Resumé

Kommissionen har den 25. oktober 2011 fremsat forslag om et nyt direktiv som erstatning for de nuværende regnskabsdirektiver. Forslaget er fremsat med henblik på at lempe de administrative byrder for små virksomheder samt øge sammenligneligheden og klarheden af årsregnskaber for de virksomheder i EU, som er karakteriseret ved omfattende grænseoverskridende aktivitet.

For små virksomheder indeholder forslaget en nyskabelse i form af krav om totalharmonisering af dels størrelsesgrænser og dels af krav til noter til årsregnskabet. Desuden indføres krav om land-for-land rapportering for store samt børsnoterede og finansielle virksomheder indenfor udvindings- og skovbrugsindustrien.

Sagen er på dagsordenen for Rådsmødet (konkurrenceevne) den 20. februar 2012 til politisk drøftelse.

2. Baggrund

Kommissionen har den 25. oktober 2011 fremsat forslag om et nyt direktiv som erstatning for Rådets 4. selskabsdirektiv om årsregnskaberne for visse selskabsformer og Rådets 7. selskabsdirektiv om konsoliderede regnskaber ("Regnskabsdirektiverne") (KOM(2011) 684 endelig af 25. oktober).

Forslaget er oversendt til Rådet den 9. november 2011 i dansk sprogversion.

Forslaget er baseret på traktatens artikel 50, stk. 1, der er retsgrundlaget for vedtagelse af EU-foranstaltninger, der tjener til at gennemføre etableringsfriheden. Forslaget skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet efter den almindelige lovgivningsprocedure, jf. traktatens artikel 294, dvs. vedtagelse med kvalificeret flertal i Rådet.

Direktivet skal i henhold til forslaget være implementeret i dansk ret senest den 1. juli 2014.

Direktiverne omfatter pligten til at udarbejde årsregnskab og koncernregnskab for primært aktieselskaber og anpartsselskaber. Herudover indeholder direktiverne krav til regnskabernes indhold og opstilling samt bestemmelser om revisionspligt og om offentliggørelse.

Siden vedtagelserne af 4. selskabsdirektiv i 1978 og 7. selskabsdirektiv i 1983 er der vedtaget en lang række ændringer til direktiverne. Blandt andet er nye oplysningskrav og nye værdiansættelsesmetoder tilføjet. Ændringerne har medført, at der nu i direktiverne er 120 bestemmelser, hvor det er overladt til det enkelte medlemsland at beslutte, om bestemmelsen skal implementeres i national lovgivning ("medlemslandsoptioner").

Kommissionen anfører, at de enkelte direktivændringer isoleret set har bidraget positivt til regnskabsreguleringen i medlemslandene, men at antallet af ændringer og antallet af medlemslandsoptioner i direktiverne dog har medført en øget kompleksitet i regnskabsaflæggelsen, mindre sammenlignelighed mellem årsrapporter på tværs af EU og øgede administrative byrder for virksomhederne.

På denne baggrund har Kommissionen fremsat forslag om en generel revision af regnskabsdirektiverne.

Den generelle revision af direktiverne underbygger flere af Kommissionens initiativer, herunder formålet i Akten for det Indre Marked² om at lette administrative byrder for små og mellemstore virksomheder og "Think Small First"³ som beskrevet i Kommissionens "The Small Business Act", hvor formålet er at skabe gunstige betingelser for vækst og bæredygtig konkurrenceevne for små og mellemstore virksomheder i Europa. Revisionen af regnskabsdirektiverne er et af de 12 nøgleinitiativer i Akten for det Indre Marked.

En væsentlig ændring i den generelle revision af direktiverne er kravet om totalharmonisering af notekrav i årsregnskabet for små virksomheder.

Forslaget indeholder herudover krav om, at visse multinationale virksomheder, der opererer inden for udvindingsindustri og skovbrug, skal give oplysninger om betalinger til offentlige myndigheder for hvert af de lande, hvori virksomheden opererer, såkaldt "land-for-land rapportering". Formålet med rapporteringen er at fremme myndighedernes ansvarlighed og forvaltningspraksis.

Baggrunden er, at multinationale virksomheder opererer i mange lande, men detaljerede oplysninger om deres aktiviteter i de lande, hvor de opererer, er ofte ikke offentligt tilgængelige. Denne manglende gennemsigtighed i

² KOM (2011) 206 – Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæisk Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Akten for det indre marked.

³ KOM (2008) 394 - Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæisk Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – "Tænk småt først".

forbindelse med finansielle oplysninger for det enkelte land er til hinder for en større ansvarliggørelse af myndigheder for indtægterne fra udnyttelsen af naturressourcer som olie, gas, mineraler og skove. Det gælder navnlig i ressourcerige udviklingslande. Kommissionen anfører, at fortalere for land-for-land rapportering gør gældende, at hvis man havde kendskab til betalinger foretaget til en bestemt myndighed af multinationale virksomheder, ville borgere og andre interesseparter bedre kunne kræve, at myndigheden står til regnskab for, hvordan disse indtægter er blevet anvendt, hvilket kan fremme økonomisk vækst og bidrage til at mindske fattigdom, korruption og interne konflikter.

De virksomheder, der omfattes af direktivet, kan overordnet opdeles i 4 grupper:

- 1) Små virksomheder, herunder mikroenheder
- 2) Mellemstore virksomheder
- 3) Store virksomheder
- 4) Børsnoterede virksomheder

Direktivforslaget skal ses i sammenhæng med KOM(2009) 83 af 26. februar 2009 om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF om årsregnskaberne for visse selskabsformer for så vidt angår mikroenheder⁴. **Forslaget blev vedtaget af Europa-Parlamentet i december 2011. Den endelige formelle vedtagelse i Rådet forventes i februar 2012.**

Vedtagelse af ændringsdirektivet vil betyde, at medlemslandene kan vælge at undtage helt små virksomheder – de såkaldte mikroenheder - fra visse af kravene i direktiverne. Således vil medlemslandene kunne tillade, at deres mikroenheder alene udarbejder en meget forenklet balance og resultatopgørelse med få oplysninger. **Herudover vil medlemslandene få mulighed** for at erstatte den nuværende offentliggørelsesordning med en enkel forpligtelse for mikroenhederne til at indgive balanceoplysninger til én kompetent myndighed, der videregiver oplysningerne til virksomhedsregisteret.

Hovedparten af de virksomheder, der kategoriseres som ”små virksomheder” vil blive omfattet af dette mikroforslag. Såfremt Danmark anvender muligheden for at undtage mikroenheder fuldt ud, vil omfanget af virksomheder, der berøres af totalharmoniseringen, blive væsentligt reduceret.

⁴ Med henvisning til det kompromisforslag, som der er opnået enighed om, defineres mikroenheder som virksomheder, der på balancedagen ikke overskrider to af følgende tre kriterier: en balancesum på ca. 2,2 mio. kr, en nettoomsætning på ca. 5,2 mio. kr. og gennemsnitligt antal ansatte på 10.

3. Formål og indhold

Formålet med den generelle revision af regnskabsdirektiverne er at:

- reducere de administrative byrder for især mindre virksomheder, og
- øge klarheden og sammenligneligheden af årsrapporter for de virksomheder, hvor dette er af øget betydning grundet omfanget af grænseoverskridende aktiviteter eller et større antal regnskabsinteressenter.

Formålet er herudover beskyttelse af væsentlige brugerbehov med henblik på at bibeholde nødvendige regnskabsmæssige oplysninger for brugerne.

Direktivforslaget indeholder større ændringer inden for områderne totalharmonisering for små virksomheder og land-for-land-rapportering.

Regnskabsdirektiverne indeholder størrelsesgrænser, der definerer, hvorvidt en virksomhed er lille, mellemstor eller stor. Grænserne er fastlagt på baggrund af virksomhedens nettoomsætning, balancesum og antal ansatte. Kategoriseringen af virksomhederne afgør blandt andet omfanget af de oplysninger, virksomheden skal give i årsregnskabet. Størrelsesgrænserne i de nuværende regnskabsdirektiver er maksimumsgrænser, og det enkelte medlemsland kan således anvende lavere størrelsesgrænser. Direktivets beløbsgrænser forhøjes i takt med inflationen, og forslaget indeholder af den grund en justering af de eksisterende beløbsgrænser.

På nuværende tidspunkt følger størrelsesgrænserne i årsregnskabsloven de højest mulige størrelsesgrænser i direktivet.

Direktivforslaget indeholder for små virksomheder forslag om totalharmonisering af disse størrelsesgrænser, således at medlemslandene ikke nationalt kan fastlægge, hvornår en virksomhed skal omfattes af kategorien ”små virksomheder”.

Såkaldte små virksomheder, herunder mikroenheder, skønnes at udgøre 96 % af de europæiske virksomheder, der er omfattet af direktiverne, svarende til 6,7 mio. virksomheder. I Danmark skønnes tilsvarende 95 % af virksomhederne, som er omfattet af årsregnskabsloven, at være små virksomheder, svarende til ca. 220.000 virksomheder.

Totalharmoniseringen vil som nævnt fastlægge oplysningskravene til årsregnskabet for små virksomheder, herunder krav til hvilke noter der skal præsenteres i årsregnskabet. Kravene omfatter oplysninger om:

1. Regnskabspraksis
2. Garantier, forpligtelser, eventualforpligtelser og arrangementer, som ikke er indregnet i balancen
3. Begivenheder efter balancetidspunktet, som ikke er indregnet i balancen
4. Langfristede og sikrede fordringer
5. Visse transaktioner mellem nærtstående parter

Regnskabsdirektiverne indeholder på nuværende tidspunkt ikke krav om, at små virksomheder skal give oplysninger om begivenheder efter balancetidspunktet, som ikke er indregnet i balancen, og om transaktioner mellem nærtstående parter.

Det foreslås, at de enkelte medlemslande udover de opregnede oplysninger ikke kan kræve hverken færre eller yderligere oplysninger i noterne til årsregnskabet for små virksomheder.

Hidtil har regnskabsdirektiverne indeholdt krav, således at det har været muligt for de enkelte medlemslande at kræve yderligere oplysninger i noterne til årsregnskabet. Det er på nuværende tidspunkt uklart, om medlemslandene ifølge forslaget vil have mulighed for at kræve yderligere oplysninger i ledelsesberetningen (hvor ledelsen blandt andet kommenterer på udviklingen i året), og hvilke typer oplysninger, der i så fald kan kræves. Det er således uklart, om det enkelte medlemsland kan kræve yderligere oplysninger i ledelsesberetningen for små virksomheder.

Forslaget indeholder i lighed med de nuværende direktiver ikke krav om revision af årsrapporten for små virksomheder. Eventuel revisionspligt for denne gruppe af virksomheder forbliver dermed et nationalt anliggende.

Direktivforslaget indeholder herudover forslag om, at det nuværende antal medlemslandsoptioner på 120 reduceres. Medlemslandsoptionerne omfatter de enkelte medlemslandes mulighed for at tillade flere opstillingsformer for resultatopgørelse, alternative værdiansættelsesmetoder mv. Reduktionen i antallet af medlemslandsoptioner vil omfatte alle kategorier af virksomheder.

Formålet med kravet om land-for-land rapportering af betalinger til offentlige myndigheder er at skabe øget gennemsigtighed med hensyn til betalinger for udnyttelse af især udviklingslandes ressourcer. Kommissionen anfører, at dette vil kunne forbedre mulighederne for at stille regeringerne i de pågældende lande til ansvar for forvaltningen af de modtagne betalinger.

Ifølge forslaget skal store samt børsnoterede og finansielle virksomheder oplyse om alle former for betalinger til offentlige myndigheder i de lande, hvori virksomheden opererer. Forslaget omfatter virksomheder, der udøver

aktivitet inden for efterforskning, opdagelse, udvikling og udvinding af mineral-, olie- og naturgasforekomster samt virksomheder inden for skovbrugsindustrien⁵. De krævede oplysninger skal gives, uanset hvad betalingen vedrører. Der kan således være tale om eksempelvis udgifter til skatter, licenser, produktionsrettigheder royalties og betalinger i forbindelse med kontraktindgåelse. Uanset betegnelsen ”land-for-land rapportering” skal betalingerne oplyses for det enkelte projekt, hvis udgifterne er henført til et bestemt projekt.

Oplysningerne skal ikke indgå som en del af selve årsregnskabet, men kan placeres i en såkaldt særlig beretning. Der er ikke krav om revision af oplysningerne, medmindre oplysningerne vælges placeret i årsregnskabet. Beretningen skal offentliggøres.

Forslaget har en del til fælles med de amerikanske bestemmelser i den såkaldte Dodd-Frank Act⁶. Kommissionens forslag omfatter i modsætning til de amerikanske regler også virksomheder indenfor skovbrug og store ikke-børsnoterede virksomheder.

Kommissionen har i processen med revisionen af direktiverne undersøgt, hvorvidt forslaget skulle **gøre det muligt for virksomheder at anvende IFRS for SMEs (International Financial Reporting Standards for Small and Medium-sized Entities). IFRS for SMEs er en internationalt udarbejdet regnskabsstandard. Standarden tager udgangspunkt i de regnskabsstandarder, der gælder for børsnoterede virksomheder, men er tilpasset til mindre virksomheder. Kommissionens forslag giver, som de eksisterende direktiver, ikke mulighed for at anvende IFRS for SMEs, idet IFRS for SMEs på to punkter er i strid med direktivforslaget.**

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Som ordfører på forslaget er udpeget formanden for retsudvalget (JURI), MEP Klaus-Heiner Lehne. Det er på nuværende tidspunkt forventningen, at JURI vedtager deres rapport om forslaget den 31. maj 2012.

Europa-Parlamentet har i marts 2011 vedtaget en egen-initiativ rapport (INI2010/2102), hvori parlamentet opfordrer til, at der udvikles initiativer, der øger gennemsigtigheden med de betalinger, der ydes fra virksomheder inden for udvindingsindustrien til regeringer i forbindelse med udnyttelse af landets naturressourcer.

⁵ Begrænset til såkaldte primære skove

⁶ <http://www.sec.gov/about/laws/wallstreetreform-cpa.pdf>

Der foreligger endnu ikke oplysninger om Europa-Parlamentets holdning til de øvrige dele af forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at direktivforslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Kommissionen har ved vurderingen lagt vægt på, at målsætningen om at sikre et bedre fungerende indre marked og en øget samhandel på tværs af grænserne ikke kan opfyldes ved national regulering fra medlemslandenes side. De små virksomheder bør efter Kommissionens vurdering behandles ens, så de kan drage fordel af adgangen til det indre marked på lige vilkår.

For så vidt angår forslaget om land-for-land rapportering er det Kommissionens vurdering, at regulering heraf på EU-niveau bedst sikrer, at alle multinationale virksomheder, der udnytter kulbrinter, mineraler og primærskove, behandles lige i EU.

Regeringen vurderer samlet set, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Såvel målsætningen om at øge samhandlen på tværs af grænserne som målsætningen om at sikre ens regler for land-for-land rapportering opnås således, efter regeringens vurdering, bedst ved EU-regulering frem for national regulering.

6. Gældende dansk ret

Regnskabsdirektiverne er implementeret i årsregnskabsloven, som senest er bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 323 af 11. april 2011 og i lov om finansiel virksomhed med tilhørende bekendtgørelser.

Årsregnskabsloven er baseret på regnskabsdirektiverne, men følger herudover i vid udstrækning reglerne for indregning og måling i de internationale regnskabsstandarder (IFRS). Årsregnskabslovens bestemmelser kan således generelt set rummes inden for de internationale regnskabsstandarder. De børsnoterede virksomheder er ved en EU-forordning⁷ underlagt krav om, at de skal aflægge koncernregnskab i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder.

Små virksomheder er i årsregnskabsloven omfattet af regnskabsklasse B, som er defineret som virksomheder, som i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelses-

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1606/2002 af 19. juli 2002 om anvendelse af internationale regnskabsstandarder.

grænser (1) Balancesum på 36 mio. kr., (2) Omsætning på 72 mio. kr. og (3) gennemsnitligt antal ansatte på 50 personer. Dette følger de nuværende maksimumgrænser i direktivet.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis direktivforslaget vedtages, **forventes** de væsentligste ændringer til årsregnskabsloven at være:

- årsregnskabslovens krav til noter til årsregnskabet for små virksomheder skal ændres. Dette medfører eksempelvis, at Danmark ikke længere vil kunne kræve, at der skal gives oplysninger om at ledelsen i en virksomhed har lånt penge af virksomheden. Endvidere betyder det, at der skal indføres et krav om at der skal oplyses om visse transaktioner mellem nærtstående parter, som ikke er foretaget på markedsmæssige vilkår.
- størrelsesgrænserne for små, mellemstore og store virksomheder skal tilpasses forslaget størrelsesgrænser.
- visse bestemmelser i årsregnskabsloven skal ophæves for små, mellemstore og store virksomheder grundet reduktionen af medlemslandsoptioner. Eksempelvis vil muligheden for at anvende sammenlægningsmetoden ved visse virksomhedsovertagelser skulle fjernes, og der vil skulle ske en reduktion af antallet af tilladte skemaer til opstilling af balancer.
- kravene til land-for-land rapportering skal implementeres i årsregnskabsloven for store samt børsnoterede og finansielle virksomheder. Reglerne om land-for-land rapportering skal alene omfatte virksomheder inden for udvindings- og skovbrugsindustrien.

Reduktionen af medlemslandsoptioner vil medføre yderligere ændringer. Virkningen af reduktionen vil dog kræve en nærmere analyse af forslaget.

Det kan på nuværende tidspunkt ikke helt udelukkes, at totalharmoniseringen for små virksomheder, reduktionen af medlemslandsoptioner **og ændringer i reglerne for værdiansættelse** vil kunne få betydning for eksempelvis virksomheders muligheder for udlodning af udbytte. Dette skyldes, at forslaget vil kunne medføre ændringer i måden overskuddet beregnes og dermed det beløb, der vil kunne anvendes til udlodning.

Det må også forventes, at en række tekniske bestemmelser i loven vil skulle ændres.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes ikke **i sig selv** at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

På baggrund af en vurdering fra Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) i Erhvervsstyrelsen vurderes det, at den foreslåede harmonisering og lempelse af regnskabskravene til små virksomheder vil kunne resultere i færre administrative byrder for de omfattede virksomheder.

Ifølge en undersøgelse fra Kommissionen har Danmark allerede udnyttet en række af de eksisterende lempelsesmuligheder for notekrav i årsrapporten for små virksomheder.⁸ Lempelsespotentialet for små danske virksomheder er på denne baggrund mindre set i forhold til de medlemslande, som ikke allerede på nuværende tidspunkt i tilsvarende grad har benyttet de eksisterende lempelsesmuligheder.

Da forslaget også indeholder nye krav og ophævelse af medlemsstatsoptioner, kan det ikke afvises, at der vil komme nye byrder.

Land-for-land rapportering er et nyt oplysningskrav. Det må dog kunne lægges til grund, at en række af de oplysninger, der skal indgå i land-for-land rapporteringen i forvejen, vil være til rådighed i virksomhederne, og at der derfor primært er tale om, at oplysningerne skal sammenstilles på en ny måde til brug for opfyldelsen af de nye krav. Kravene gælder for store virksomheder samt for børsnoterede og finansielle virksomheder og kun for virksomheder inden for udvindings- og skovbrugsindustrien.

På baggrund af disse kriterier vurderes det, at alene ganske få danske virksomheder vil blive omfattet af kravene. Ifølge Kommissionens konsekvensvurdering forventes det, at omstillingsomkostningerne det første år samlet vil udgøre 848 mio. EURO, og at omkostningerne løbende vil være 297 mio. EURO for de berørte virksomheder i EU.

CKR kan ikke på nuværende tidspunkt estimere de administrative byrder for de få berørte danske virksomheder, men vurderer på baggrund af Kommis-

⁸http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/docs/sme_accounting/review_directives/20111025-impact-assessment-part-1_en.pdf, tabel 2.

sionens konsekvensvurdering, at der vil være administrative byrder for disse.

10. Høring

Kommissionens forslag har været i skriftlig høring i Specialudvalget for Etablering og Tjenesteydelser samt i Regnskabsrådet med frist 11. november 2011. Følgende har svaret, at de ikke har bemærkninger til høringen: **Danske Advokater og VP Securities A/S.**

Concord Danmark, NGO-netværk for EU's udviklingspolitik har afgivet svar vegne af IBIS, Folkekirkens Nødhjælp og Mellemløst Samvirke

Concord Danmark m.fl. støtter, at Kommissionens forslag indeholder såkaldt land-for-land rapportering og særligt støtter organisationerne, at forslaget går videre end den amerikanske Dodd-Frank Act, herunder bl.a. ved at ikke kun udvindingsindustrien, men også tømmerindustrien er omfattet. Organisationen anfører, at Kommissionens forslag er afgørende for at skabe den gennemsigtighed, der skal til for at gøre det muligt at se, hvor meget regeringerne i udviklingslandene får ind i statskassen for de naturressourcer udenlandske virksomheder udvinder, og dermed giver det civilbefolkningen en mulighed for at sikre, at disse penge går til uddannelse, sundhed og infrastruktur og ikke forsvinder i korruption.

Concord Danmark m.fl. har udover den generelle støtte til forslaget en række ønsker om præcisering. For det første vurderer organisationerne, at definitionen af begrebet "projekt" i artikel 36, stk. 4 skal omskrives for at sikre en klar definition. For det andet finder organisationerne, at land-for-land oplysningerne ikke skal fremgå af en særlig beretning, men derimod at de bør indgå i virksomhedernes årsrapporter og at oplysningerne skal være reviderede. Forslaget indeholder en undtagelse for pligten til at give land-for-land oplysninger, hvis offentliggørelse af sådanne oplysninger er klart forbudt ifølge det pågældende lands strafferetlige regulering.

Som et tredje punkt finder organisationerne, at denne undtagelse bør udgå, idet undtagelsen kan medføre, at korrupte regeringer vil gøre det ulovligt at offentliggøre skattebetalinger i deres land og dermed undgå, at europæiske virksomheder offentliggør disse tal. Det vil betyde, at direktivet kun vil kræve gennemsigtighed i skattebetalinger for de regeringer, der ikke har noget at skjule, mens de korrupte regeringer, som direktivet burde adressere, går fri. Endvidere finder organisationerne, at undtagelsen om, at offentliggørelse af oplysningerne kan udelades, hvis dette vil kræve uproportionelle udgifter eller forsinkelse, bør fjernes. Kriterierne for undladelse er ikke konkretiseret, og dette vil kunne medføre, at undtagelsen vil blive anvendt alene med det motiv at undgå offentliggørelse.

For det fjerde finder organisationerne, at forslaget bør udvides til også at omfatte et krav om offentliggørelse af oplysninger om eksempelvis virksomhedernes koncerninterne omsætning og overskud i de enkelte lande. Som forslaget ligger nu, dæmper det ikke i tilstrækkelig grad op for størstedelen af den illegale kapitalflugt fra udviklingslandene, som ikke skyldes korruption, men derimod virksomhedernes transfer-mispricing. De efterspurgte oplysninger ville gøre det muligt at se, hvor virksomhederne skaber deres værditilvækst, og hvor de derfor bør betale skat. Forslaget lever efter organisationernes opfattelse ikke op til de ambitioner, som den danske regering har angivet i regeringsgrundlaget om, at Danmark skal føre an i kampen for at lukke skattehuller, adressere illegale kapitaloverførsler og fremme retfærdig beskatning af naturressourcer i verdens fattigste lande.

Afslutningsvis imødegår organisationerne kritikken om, at rapporteringskravene vil medføre store omkostninger for virksomhederne. Amerikanske estimater har anslået, at de amerikanske virksomheders omkostninger alene vil stige med 0,33 % som følge af kravene i Dodd-Frank. Kritikken om at land-for-land reguleringen vil stille europæiske virksomheder dårligere i konkurrencen end ikke-EU virksomheder, afvises med henvisning til, at eksempelvis kinesiske virksomheder og virksomheder noteret på Hong Kong-børsen er underlagt strenge krav. Således er to ud af tre kinesiske olieselskaber allerede forpligtet direkte af Dodd-Frank, da virksomhederne er noteret i New York. Herudover har en række multinationale selskaber allerede frivilligt valgt at offentliggøre deres regnskaber som led i det globale initiativ EITI. Kritik om at forslaget underminerer det frivillige initiativ EITI⁹ tilbagevises med henvisning til, at der skabes mere ens konkurrencevilkår, når offentliggørelse af de pågældende oplysninger bliver obligatorisk frem for frivilligt.

Danmarks Rederiforening støtter generelt forslaget. Danmarks Rederiforening støtter som princip gennemsigtighed i rapportering, så længe det ikke er konkurrenceforvridende, lægger unødige bureaukratiske byrder på virksomhederne, og så længe ansvarsbyrden er ligeligt fordelt mellem virksomhederne og de relevante myndigheder. Vedr. rapportering af betalinger til regeringer bør man overveje, om problemet reelt er globalt og derfor bedst løses i et globalt initiativ som EITI, der kan skabe gennemsigtighed og dialog mellem regeringer, civilsamfund og virksomheder.

Dansk Aktionærforening har anført, at de seneste års finansielle krise har vist, at en række virksomheder, også uden for den finansielle sektor, kan have en holdning til det at vurdere risici og oplyse om risici, der kan være overraskende for både investorer og myndigheder. Dansk Aktionærforening understreger, at regnskabsreglerne for de virksomheder, der søger finansiering over de regulerede markeder, skal afbalancere investorernes behov for

⁹ "Extractive Industries Transparency Initiative"

information og gennemsigtighed mod virksomhedernes ønske om at holde relevante oplysninger skjulte for offentligheden. Det er muligt, at virksomheder bruger behovet for at holde omkostninger og administrative belastninger så lavt som muligt til at støtte deres tilbageholdenhed i forhold til investorerne. Men når investorerne som på de regulerede markeder er forbrugere, der ikke har mulighed for at lægge pres på udsteder for at få relevante oplysninger frem, er det af afgørende betydning, at regnskabsreglerne fastsætter, at de relevante oplysninger skal fremlægges.

Dansk Erhverv har i sit høringssvar givet udtryk for, at Kommissionens forslag efter deres opfattelse indeholder meget få nyskabelser, hvilket ikke er tilfredsstillende set i lyset af det markante behov for troværdig virksomhedsrapportering, som finanskrisen har afstedkommet. Dansk Erhverv konstaterer endvidere, at forslaget ikke indeholder den indførelse af IFRS for SMV-virksomheder, der har været efterspurgt af regnskabsbrugere og andre interessenter i Europa.

En af de mest markante nyskabelser i direktivforslaget er, at oplysningskravene for små selskaber harmoniseres, hvilket i følge Dansk Erhverv medfører, at værdien af virksomhedernes regnskaber udhules, og at danske virksomheder derved kan få vanskeligt ved at opnå lån og kreditter. Erfaringer fra udlandet viser, at når reguleringen på regnskabsområdet lempes, så træder markedsaktørerne ind med egne krav til virksomhedernes rapporteringer. De tiltag, der skulle have medført lempelser, bliver dermed i stedet for til byrder for virksomhederne, som ville skulle indrette sig efter en masse individuelle oplysningskrav. Ifølge Kommissionens beregninger skulle de europæiske virksomheder med forslaget blive lempet for administrative byrder svarende til 1,5 mia. EURO. Opgørelsesmetoden tager imidlertid ikke højde for, at banker og andre aktører alligevel vil kræve at få de oplysninger, virksomhederne ikke længere behøver at give. De reelle lempelser er derfor noget teoretiske og vil ikke blive mærket i virksomhederne. Dansk Erhverv mener, at administrative lempelser for Europas virksomheder kan findes andetsteds, og at en vedtagelse af Europa-Kommissionens forslag i uændret form vil medføre en forringelse af virksomhedernes finansielle kommunikation med omverdenen.

DI – Organisationen for erhvervslivet (DI) finder det positivt,

- at der foreslås et konsolideret og opdateret regnskabsdirektiv. Det nye direktiv er ifølge DI mere logisk opbygget og er inspireret af den danske byggeklodsmode, hvilket DI kan støtte,
- at der skabes større harmonisering af årsregnskaberne gennem en ensretning af størrelsesgrænserne og oplysningskravene - specielt for de mindste virksomheder. DI bifalder, at Kommissionen har været opsat på at reducere omfanget af rapportering til det, som de opfatter som ”strengt nødvendigt”. DI er indforstået med, at dette vil medføre visse reduktioner af oplysning-

gerne i årsregnskaberne for de pågældende virksomheder. DI støtter, at kravet om et retvisende billede bibeholdes. DI har endnu ikke haft mulighed for at forholde sig detaljeret til, hvorvidt de foreslåede regnskabsregler for mindre virksomheder rammer den rigtige balance og dermed et passende oplysningsniveau. DI kan således støtte princippet, men vil vende tilbage til spørgsmålet.

- at de foreslåede harmoniserede størrelsesgrænser indføres. DI vurderer, at de foreslåede grænser ligger på et rimeligt niveau. DI støtter, at grænserne med jævne mellemrum korrigeres for inflation, men foreslår, at der fastsættes mere håndfaste kriterier for, hvornår denne korrektion skal finde sted. På den måde vil det ikke være nødvendigt at vedtage et ændringsdirektiv for at justere grænserne. Med hensyn til ikke-EURO-lande finder DI, at det er problematisk, at grænserne fastsættes ud fra valutakursen ved direktivets ikrafttræden uden løbende korrektion. I lyset af den aktuelle situation med euroen er det ikke usandsynligt, at der kan komme større udsving mellem euroen og de nationale valutakurser for en række EU-lande. Det bør derfor overvejes, hvordan det sikres, at valutakurser løbende vurderes, og at de korrigeres ved større (langsigtede) udsving,
- at der er et generelt væsentlighedsniveau, der fastsættes af virksomheden,
- at der gives små virksomheder mulighed for alene at udarbejde forkortet balance ved sammendragning i hovedposter. Dette er ifølge DI et væsentligt element i forenklingsprocessen,

Der er også punkter i forslaget som DI ikke kan støtte eller som savnes:

- DI havde således håbet, at forslaget ville tillade brugen af IFRS for SMEs, hvilket DI finder vil være en fordel for specielt de mellemstore og store virksomheder, der har grænseoverskridende transaktioner. Kommissionens rationale for ikke at tillade anvendelsen af IFRS for små og mellemstore virksomheder (IFRS for SMEs) er bl.a., at standarden er relativt ny, og at der derfor savnes erfaringer med anvendelsen af den. Standarden er udarbejdet af IASB, der udarbejder regnskabsstandarder for over 200 lande, herunder for de børsnoterede virksomheder i EU.
- Ligeledes havde DI håbet, at der ville ske en harmonisering af tidsfristerne for offentliggørelse af årsregnskaber. For danske virksomheder, hvor regnskaberne systematisk offentliggøres på et relativt tidligt tidspunkt er dette utilfredsstillende, og DI skal kraftigt opfordre til, at der arbejdes for at indføre ensartede offentliggørelsesfrister og kriterier. Dette vil gavne ikke kun danske virksomheder, men også det indre marked, idet dette kunne øge aktualiteten af årsregnskaberne.

- DI kan ikke tilslutte sig muligheden for, at medlemslandene kan undtage offentliggørelsen af regnskaber fra mindre virksomheder. Indsendelse og offentliggørelse af papirregnskaber er ikke en administrativ omkostning for virksomhederne. I det omfang der kræves digitale regnskaber, vil forslaget reducere de administrative omkostninger, og dette aspekt skal indarbejdes i forhold til det nationale (danske) ambitionsniveau.
- DI ser gerne, at mikrovirksomheder helt undtages fra direktivet og opfordrer den danske regering til at arbejde positivt for at sikre dette. Mikrovirksomhederne ville så alene skulle reguleres af nationale krav, og dette ville skabe mulighed for, at disse virksomheder alene skulle udarbejde et skatte-regnskab, hvilket ville være en væsentlig forenkling for alle parter.
- DI finder, at forslaget om land-for-land rapportering vil skade europæiske - og danske - virksomheders konkurrenceevne uden at have den ønskede effekt, også selvom forslaget er afgrænset til virksomheder inden for udvinding og skovbrug. DI finder, at et sådant initiativ kun er meningsfyldt, hvis det har internationalt afsæt. Således har et stigende antal virksomheder og lande, herunder Danmark, allerede i dag tilmeldt sig EITI. Det vil således være naturligt, at Danmark også i forhold til lovgivning støtter op om vores medlemskab i stedet for at indføre regionale særregler. DI bemærker, at Kommissionen offentligt har udtrykt støtte til EITI. Såfremt det fra europæisk hold alligevel vurderes, at der er behov for et europæisk krav, så burde man have krævet, at de pågældende virksomheder fulgte EITI, der netop er internationalt. DI henstiller til, at den danske regering bakker op om dette, idet den eneste måde at nå det mål, som fortalere for land-for-land rapportering ønsker at opnå, er gennem internationale standarder og principper – ikke regionale tiltag. Hvis man på trods heraf ønsker at indføre kravet, finder DI, at rapporteringen skal henvises til internettet (således som det i dag er muligt med både CSR og Corporate Governance-rapporteringen), og at rapporteringen ikke skal omfattes af revisionspligt. Dette vil i nogen grad bringe initiativet på linie med EITI. DI kan derfor ikke støtte forslaget, som det foreligger. Hvis forslaget fremmes, er DI imidlertid enig i afgrænsningen af de omfattede virksomheder.

For så vidt angår definitionen af ”projekt” fremfører DI, at den nuværende formulering favoriserer større koncerner, hvor væsentlighedsniveauet naturligt vil være højere end i mindre koncerner. Forslaget vil således indebære, at identiske projekter skal behandles forskelligt afhængig af den rapporterende virksomheds størrelse. DI foreslår derfor, at der i forhold til land-for-land rapportering defineres fælles europæiske væsentlighedsniveauer, således at de i denne sammenhæng mindre koncerner får samme konkurrencevilkår. DI har svært ved at se, hvordan selve rapporten skal se ud, og hvordan de enkelte poster skal afgrænses. Eksempelvis er det ikke klart, hvilke

royalties der skal oplyses om og begrebet ”material to the recipient government” er diffust og bør derfor defineres fra centralt hold. DI går ud fra, at forslaget af denne grund indeholder en bestemmelse, der bemyndiger Kommissionen til at udarbejde passende retningslinjer. DI skal henstille til, at dette tema tydeliggøres i forbindelse med de videre forhandlinger. Væsentlighedsniveauet bør ikke være mindre, end hvad der kendes gennem internationale initiativer. DI anfører, at offentliggørelse af rapporteringen skal ske senest 6 måneder efter balancedagen, og oplysningerne skal være offentligt tilgængelige i mindst 5 år. Denne regel forstår DI således, at rapporteringen ikke er en del af årsrapporten, at rapporteringen kan offentliggøres elektronisk (virksomhedens hjemmeside), og at der ikke er krav om revision. Denne tilgang er DI enig i. Så vidt DI kan forstå omkostningsberegningerne i den udsendte Impact Assessment, indeholder omkostningerne til de europæiske virksomheder på 1,1 mia. EURO i år 1 og 300 mio. EURO i de følgende år heller ikke omkostninger til revision. DI støtter forslaget mulighed for at undtage for oplysningspligten i de tilfælde, hvor der i det pågældende lands lovgivning er forbud mod offentliggørelse af sådanne oplysninger. Særligt støtter DI, at det er den enkelte virksomhed, der afgør, om undtagelsen kan finde anvendelse. Dette er ifølge DI vigtigt, idet nogle store selskaber kan gennemtvinge muligheden for at offentliggøre oplysningerne, mens andre, mindre virksomheder ikke har den mulighed.

DI anfører, at der bør ses på, hvorledes indsamlingen af statistiske data på regnskabsområdet kan forenkles. Ifølge DI opleves regnskabsstatistikken, som i dag reguleres af en forordning, som ganske byrdefuld. DI opfordrer derfor til, at der i forbindelse med forhandlingerne ses på, hvordan regnskabsstatistikken kan indarbejdes og strømlines – gerne i et single flow system. Dette vil, ifølge DI, også være enklere, hvis der sker en harmonisering af tidsfristerne for offentliggørelse af årsregnskaber.

Finansrådet indleder med at fastslå, at forslaget til ændringer i regnskabsdirektiverne ikke omfatter selskaber og koncerner omfattet af lov om finansiel virksomhed. Herudover har Finansrådet givet en række mere detaljerede bemærkninger;

Finansrådet finder det positivt, at begivenheder efter regnskabsårets afslutning skal nævnes, uanset regnskabsstørrelse.

Finansrådet finder det ud fra et kreditvurderingssynspunkt uhensigtsmæssigt:

- at forslaget lægger op til, at små virksomheder undtages fra revisionspligt, samtidig med at grænsen for hvilke virksomheder, der defineres som små, hæves betydeligt og

- at små og mellemstore virksomheder kan nøjes med at vise bruttofortjens-
sten inklusiv andre driftsindtægter.

Herudover finder Finansrådet:

- at forslaget burde have indeholdt mulighed for at anvende ”hele” IFRS for SMEs,
- at resultatposter af ekstraordinær størrelse eller karakter ikke bør være særskilte poster i resultatopgørelsen, men derimod at disse bør noteoplyses,
- at der ikke bør være mulighed for at tillade forkortede udgaver af resultatopgørelse og balance, jf. ønsket om at indføre totalharmonisering,
- at det ikke fremgår tilstrækkeligt tydeligt, hvordan off-balance forpligtelserne skal specificeres. Et stort problem kunne her være de ikke-balanceførte leasingforpligtelser, hvor vi kun ville få indsigt i de totale forpligtelser og ikke i hvorledes forfaldsstrukturen for disse forpligtelser er,
- at de harmoniserede notekrav til små virksomheder som minimum burde indeholde krav om en egenkapitalforklaring og oplysninger af ændringer i regnskabspraksis, herunder effekten af ændringen på regnskabet,
- at det kan være problematisk, især i forhold til udbytte, hvis små virksomheder ikke skal oplyse om foreslået resultatfordeling og resultatfordeling,
- at muligheden for at små og mellemstore virksomheder kan undlade at udarbejde koncernregnskaber og ”koncernledelsesberetninger” vil være problematisk, idet det bliver betydeligt vanskeligere at foretage en korrekt kreditvurdering af virksomheden,
- det er uhensigtsmæssigt, at små virksomheder fritages fra pligten til at offentliggøre deres regnskaber, og at mellemstore virksomheder har mulighed for at offentliggøre et summarisk regnskab. Finansrådet lægger dog til grund, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fortsat vil modtage de fulde regnskaber, og at man vil kunne få adgang til disse. I modsat fald er forslaget på dette punkt yderst problematisk og meget vidtrækkende, hvis det implementeres og
- at spørgsmålet om, hvorvidt små (B-) virksomheder skal undergives revisionspligt må afstemmes med de overvejelser, der p.t. i øvrigt foregår på revisionsområdet.

FSR – danske revisorer finder det meget skuffende, at der efter så mange års arbejde med revision af regnskabsdirektiverne ikke fremlægges et forslag, der i

langt højere grad afspejler en mere globaliseret verden, hvor samhandel over grænserne har udviklet sig markant siden de oprindelige direktivers tilblivelse. Det kan fx undre, at Europa-Kommissionen slet ikke inddrager inspiration fra IFRS, men blot lægger op til færre regnskabskrav for små selskaber.

Ifølge FSR - danske revisorer fokuserer Kommissionen alene på regnskabsaf-læggerne og deres behov og ønsker og ikke på regnskabsbrugerne. Årsregnskaber har meget stor værdi i samhandel og kreditgivning, og omkostningerne ved at aflægge og offentliggøre informative årsregnskaber skal sammenholdes med værdien hos regnskabsbrugerne og den samfundsmæssige gevinst, der er ved den nemme adgang til aktuelle regnskaber af høj kvalitet. Der er meget stor interesse for årsregnskaber – også fra små selskaber, hvor årsregnskabet typisk er den eneste pålidelige kilde til informationer om selskabets økonomiske forhold.

FSR – danske revisorer finder det meget tvivlsomt og ikke veldokumenteret, at der reelt er særligt store byrder ved at opfylde regnskabskravene. Selskaberne skal under alle omstændigheder og af hensyn til egen økonomistyring og fiskale hensyn opretholde en pålidelig bogføring, uanset om de skal aflægge et årsregnskab eller ej.

For så vidt angår forslaget om totalharmonisering af kravene til små virksomheder, finder FSR – danske revisorer dette skadeligt for regnskabernes kvalitet og dermed for den værdi, regnskabsbrugerne vil tillægge årsregnskabet som troværdig kilde til at dokumentere selskabets økonomiske forhold.

FSR – danske revisorer peger i denne sammenhæng særligt på, at der ifølge forslaget ikke længere vil kunne kræves en egenkapitalforklaring, at der ikke længere kan stilles krav om en balance, der viser de enkelte poster, herunder fx lån fra kreditinstitutter, og at der ikke længere kan kræves udførlige oplysninger om ændringer i anvendt regnskabspraksis samt om anvendte skøn og ændringer, herunder krav om tilpasning af sammenligningstal. Ikke mindst i tider med finansiell uro er det uhyre vigtigt, at årsregnskabet er udarbejdet på konsistent grundlag, herunder at det indeholder pålidelige oplysninger, specifikationer og beskrivelser af anvendte skøn.

Det er på denne baggrund samlet FSR – danske revisorers holdning, at man kraftigt skal imødegå forslaget om totalharmonisering for små virksomheder. FSR – danske revisorer henviser til en række internationale undersøgelser, der peger på, at de administrative byrder ikke bliver reduceret, når der lempes på regnskabskravene til mikroselskaber. I følge FSR – danske revisorer har analysen givetvis også gyldighed i forhold til små virksomheder, der ikke er mikrovirksomheder.

Generelt er det FSR – danske revisorer holdning, at de foreslåede regler er på et for lavt niveau. Eksempelvis efterlyser FSR – danske revisorer krav om at store – og evt. også mellemstore - virksomheder – skal udarbejde en pengestrømsopgørelse. Et sådant krav vil skabe øget harmonisering og øget kvalitet.

Ifølge forslaget kan medlemslandene fritage små virksomheder fra pligten til at offentliggøre resultatopgørelse og ledelsesberetning. Ifølge FSR – danske revisorer bør i hvert fald muligheden for at undtage for pligten til at offentliggøre resultatopgørelsen udgå, da et regnskab uden en resultatopgørelse ikke har nogen informationsværdi for de fleste regnskabsbrugere.

FSR – danske revisorer finder det uheldigt, at mange lande tillader, at årsregnskaber indsendes meget sent, hvorved aktualiteten bliver forringet, og foreningen har derfor tidligere påpeget, at tidsfristerne for offentliggørelse bør harmoniseres.

Forslaget er ifølge FSR – danske revisorer ikke tilstrækkelig samstemt med IFRS. Dette giver problemer for virksomheder, der fx pga. samhandel med udlandet ønsker at aflægge regnskab efter årsregnskabsloven uden at komme i konflikt med IFRS. Et eksempel hvor der er forskel mellem direktivet og IFRS er, at sammenlægningsmetoden, som ikke længere tillades i direktivet. Det vil være en meget byrdefuld ændring i forhold til nugældende danske regler, hvis koncerninterne sammenslutninger fremover skal behandles regnskabsmæssigt efter overtagelsesmetoden.

FSR – danske revisorer finder det ikke særligt velbegrunder, at der ikke eksplicit er lagt op til, at europæiske virksomheder kan aflægge regnskab i henhold til IFRS for små og mellemstore virksomheder (IFRS for SMEs). Der i Kommissionens motivering omtalt to afvigelser mellem IFRS for SMEs og regnskabsdirektiverne. FSR – danske Revisorer anfører, at det burde være muligt ved nogle få, mindre justeringer af direktivforslaget at give adgang til brugen af IFRS for SMEs i Europa.

FSR – danske revisorer henviser til, at Kommissionen i forbindelse med indførelsen af IFRS for børsnoterede virksomheder i 2005 også erkendte visse afvigelser mellem fuld IFRS og direktiverne, men på fornuftig vis lod man dengang hensynet til regnskabsbrugernes stå over disse afvigelser. Tilsvarende må, efter FSR – danske revisorer opfattelse, være muligt i forhold til IFRS for små og mellemstore virksomheder (IFRS for SMEs).

Ifølge FSR – danske revisorer forekommer de foreslåede regler om land-for-land rapportering løsrevet fra direktivforslagets øvrige dele, og reglerne synes at have en helt anden motivering og målgruppe end regnskabsreglerne i øvrigt. En separat rapportering om land-for-land oplysninger hører ifølge FSR – dan-

ske revisorer mere naturligt hjemme i andre regler end i reglerne om årsrapporter, der har til formål at give regnskabsbrugere m.fl. et retvisende billede af virksomhedens økonomiske og finansielle forhold. FSR – danske revisorer foreslår derfor, at dette reguleres uden for regnskabsdirektiverne.

Herudover finder organisationen, at land-for-land reglerne på flere punkter er uklare. Bl.a. er forudsætningen om at betalingen skal være væsentlig for modtageren upræcis og en indikation på, at reglerne ikke har tæt sammenhæng med det finansielle årsregnskabs målsætning om information, der er nyttig for den typiske regnskabsbruger til dennes beslutningstagen. FSR – danske revisorer henviser i øvrigt til, at Regnskabsrådet tidligere har drøftet – og fundet – at de faktiske skattebetalinger ikke er en oplysning af særlig stor selvstændig betydning for de typiske regnskabsbrugere, og at notekravet i årsregnskabsloven derfor kunne ophæves.

Der er modtaget et privat høringssvar fra Frank Thinggaard, professor, Ph. D. ved Aarhus Universitet og medlem af Regnskabsrådet. Frank Thinggaard konstaterer, at lempelser inden for noteoplysninger og koncernregnskab for små virksomheder virker hensigtsmæssige, mens lempelser, for så vidt angår revision synes mere tvivlsomme – i hvert fald hvis der ikke er mulighed for nationalt at pålægge revisionspligt. Ifølge Frank Thinggaard ville man have opnået en mere dynamisk og adaptiv regnskabsregulering for de mellemstore virksomheder, hvis man i forslaget havde lagt op til, at mellemstore virksomheder skulle anvende IFRS for små og mellemstore virksomheder (IFRS for SMEs).

For så vidt angår forslaget om land-for-land rapportering, finder Frank Thinggaard, at det vil være vanskeligt for virksomhederne at vurdere, om en given betaling er væsentlig i forhold til modtagernes forhold og dermed undergivet oplysningspligt. Det er ifølge Frank Thinggaard uklart, om der med ”statement of performance” menes en totalindkomstopgørelse. Frank Thinggaard påpeger, at der fortsat er forskelle mellem IFRS og regnskabsdirektiverne, f.eks. forskellige regler for afskrivning på goodwill, og at disse forskelle synes ubegrundede fra EU’s side.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række medlemslande har udtrykt generel støtte til forslagets formål om at lette byrderne for små virksomheder og sammenskrivningen af de nuværende direktiver.

En række andre medlemslande har udtrykt bekymring for, om den foreslåede harmonisering af regnskabsreglerne for små virksomheder vil medføre så mange lempelser, at årsrapporterne for de små virksomheder

der ikke længere vil have et tilstrækkeligt højt kvalitets- og informationsniveau.

En række medlemslande støtter principielt harmonisering, men finder, at grænserne for små virksomheder er for høje, idet en meget stor andel af det samlede antal virksomheder i de pågældende medlemslande vil blive omfattet af gruppen små virksomheder og dermed omfattet af totalharmoniserede regler, der indebærer meget simple krav til regnskaberne. Andre medlemslande har udtrykt bekymring i forhold til den manglende mulighed for at kunne reagere nationalt, hvis nationale forhold tilsiger ændringer i regnskabsreguleringen for små virksomheder.

De lande, som støtter totalharmonisering, fremfører blandt andet, at der er en effektiv måde at sikre lettelse af de administrative byrder, ensartethed over landegrænserne og dermed lige rammevilkår for virksomheder i det indre marked.

For så vidt angår Kommissionens forslag om at gøre princippet ”indhold frem for formalia” og et generelt væsentlighedsprincip obligatorisk ved regnskabsudarbejdelse, er en række lande skeptiske heroverfor. Dette ikke mindst da en anvendelse af princippet om ”indhold frem for formalia” i sin rene form, kan øge de administrative byrder.

For så vidt angår forslaget om land-for-land rapportering vurderes det, at der i Rådet generelt er en vis opbakning til at der vedtages regulering på området, idet der enighed om, at øget transparens om de pågældende betalinger vil kunne bidrage til bekæmpelse af illegal kapitalflugt, korruption og misbrug af offentlige midler.

Samtidig vurderes det, at der i Rådet er opbakning til at søge en europæisk løsning, der peger i samme retning som de amerikanske regler, der blev vedtaget som en del af Dodd-Frank lovpakken. Nogle medlemsstater vil sandsynligvis tale for, at en europæisk regulering skal have samme anvendelsesområde som de amerikanske regler. Det vil sige, at reglerne alene skal omfatte børsnoterede virksomheder og kun virksomheder indenfor udvindingsindustrien og dermed ikke skovbrug.

Endelig vurderes det, at Rådet vil arbejde for at vedtage en afbalance-ret løsning, der ikke pålægger virksomhederne unødige administrative byrder.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen vurderer, at Kommissionens forslag indebærer mulighed for en række lempelser til regnskabskravene for europæiske virksomheder. Danmark er blandt de lande, der har gennemført flest af de eksisterende mulige lempelser på regnskabsområdet, og derfor er Danmark et af de medlemslande, for hvem Kommissionens forslag vil medføre færrest nye lempelsesmuligheder. Regeringen støtter forslaget, der på europæisk plan vil kunne medføre en markant reduktion af særligt små virksomheders administrative byrder.

Regeringen anerkender, at der skal findes et acceptabelt niveau for omfanget af regnskabsoplysninger, også for små virksomheder. Det er væsentligt, at direktivet fortsat indeholder et krav om, at virksomhedernes årsrapporter skal give et retvisende billede af virksomhedens aktiver, passiver, årets resultat samt virksomhedens finansielle stilling.

Regeringen vil arbejde for, at medlemslandene i fællesskab identificerer eventuelle unødvendige krav i regnskabsdirektiverne, så disse kan fjernes. Regeringen kan som udgangspunkt støtte Kommissionens forslag om at totalharmonisere kravene til, hvilke oplysninger små virksomheders årsregnskaber skal indeholde. Samtidig vil regeringen dog arbejde for, at forslaget på udvalgte områder ændres, så der på disse områder gives mulighed for national regulering.

Regeringen kan således støtte, at enkelte oplysningskrav til små virksomheder kan fjernes, herunder kravet om at virksomheder skal oplyse om visse transaktioner med deres nærtstående.

Omvendt mener regeringen, at visse oplysninger, som ikke kræves ifølge forslaget, kan have stor betydning, og at det derfor bør overvejes at stille nogle få yderligere krav. Som eksempel kan nævnes medlemslandenes mulighed for at kræve, at aktiver målt til kostpris henholdsvis dagsværdi præsenteres separat. En sådan præsentation vil kunne være nyttig for regnskabsbrugerne.

Regeringen har særligt fokus på, at der i nogle tilfælde er tale om oplysninger, som virksomhederne allerede har, og hvor det af den grund lægges til grund, at det vil udgøre en forholdsvis lille administrativ byrde for virksomhederne at indarbejde oplysningerne i årsrapporten.

Regeringen støtter forslagets krav om obligatorisk anvendelse af et væsentlighedsprincip. Anvendelsen af dette princip indebærer potentielt

byrdereduktion for virksomhederne, idet alene væsentlige forhold skal beskrives i virksomhedens årsrapport.

Regeringen støtter ligeledes forslaget krav om anvendelse af princippet om "indhold frem for formalia". Princippet medfører, at transaktioner i virksomhedens årsregnskab skal afspejle transaktionens indhold frem for formalia. Anvendelsen af dette princip kan for nogle typer af transaktioner dog medføre unødige byrder, hvorfor regeringen vil arbejde for en løsning, der søger at mindske byrderne forbundet med anvendelsen af dette princip.

Regeringen støtter Kommissionens hensigt om at skabe øget transparens om de betalinger, som virksomheder indenfor udvindingsindustrien og skovbrugsindustrien betaler til myndigheder m.v. i forbindelse med udnyttelse af naturressourcer i de pågældende lande. Den øgede transparens vedrørende disse betalinger vil kunne medvirke til forbedrede muligheder for at kontrollere, om de betalinger, der modtages af regeringer/myndigheder forvaltes forsvarligt, eller om der eksempelvis er tegn på korruption. Regeringen vurderer, at Kommissionens forslag er et fornuftigt første skridt i kampen mod korruption, misbrug af offentlige midler og illegal kapitalflugt.

Regeringen havde gerne set et globalt initiativ på området, men en sådan løsning ligger efter regeringens vurdering et stykke ude i fremtiden.

Regeringen vil arbejde for, at den foreslåede land-for-land regulering på effektiv vis vil bidrage til at nå målet, men vil samtidig arbejde for at minimere omfanget af nye byrder for de omfattede virksomheder. I den forbindelse vil regeringen arbejde for, at de obligatoriske oplysninger kan gives på fx virksomhedens hjemmeside, som tilfældet er i dag med virksomhedernes lovpligtige beretninger om virksomhedsledelse henholdsvis om virksomhedens samfundsansvar.

Regeringen støtter, at de foreslåede krav til land-for-land rapportering er medtaget i regnskabsdirektiverne uanset, at der ikke er tale om oplysninger, der retter sig mod de traditionelle regnskabsbrugere. Der er dog tale om finansielle oplysninger, der stammer fra virksomhedernes årsregnskaber, men nu blot præsenteres på en anden måde og i en anden sammenhæng.

Regeringen vurderer, at hvis der i Rådet opnås enighed om, at rapportering skal ske på projektniveau, er det imidlertid vigtigt, at der skabes klarhed om, hvad der nærmere forstås ved rapportering på projekt-niveau.

De virksomheder, der bliver omfattet af land-for-land rapporteringskravene, skal kun give oplysninger om betalinger, der er væsentlige for modtageren. Regeringen støtter, at der vedtages en fælles ramme for, hvorledes virksomhederne skal vurdere, om en betaling er væsentlig for modtageren.

Regeringen støtter også, den foreslåede bestemmelse om, at virksomhederne kan undlade at offentliggøre land-for-land oplysninger, hvis en sådan offentliggørelse klart er forbudt ifølge straffelovgivningen i det pågældende land.

Regeringen finder dog, at det i disse tilfælde bør kræves, at virksomhederne oplyser om, at den pågældende undtagelse er anvendt og baggrunden herfor.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været fremlagt for Folketingets Europaudvalg.

Grund- og nærhedsnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. december 2011.

5. Kommissionens Årlige Vækstundersøgelse

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen har den 23. november 2011 fremlagt sin årlige vækstundersøgelse, som er startskuddet på Det Europæiske Semester. Vækstundersøgelsen lægger op til, at særlig udvalgte vækstfremmende initiativer vedtages hurtigt, og skal i lyset af dette drøftes af samtlige rådsformationer med henblik på et samlet input i en synteserapport, som formandskabet leverer til Det Europæiske Råds behandling den 1.-2. marts 2012.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 20. februar 2012 til politisk drøftelse.

2. Baggrund

Den årlige vækstundersøgelse er et led i Det Europæiske Semester under Europa2020-strategien, hvori Kommissionen giver en status for medlemsstaternes implementering af Europa2020-strategiens initiativer og målsætninger.

Det Europæiske Semester starter således med Kommissionens offentliggørelse af den årlige vækstundersøgelse, og drøftes af samtlige rådsformationer.

Rådets (konkurrenceevne) drøftelse af Kommissionens årlige vækstundersøgelse vil sammen med de andre rådsformationers input indgå i en samlet synteserapport, der udarbejdes af formandskabet, om Kommissionens årlige vækstundersøgelse.

Synteserapporten skal fungere som input til Det Europæiske Råds drøftelse af Det Europæiske Semester den 1.-2. marts 2012. På baggrund af konklusionerne om Det Europæiske Semester i marts vil Kommissionen give landespecifikke anbefalinger til fremadrettede justeringer i medlemsstaternes nationale reformprogrammer, som Det Europæiske Råds skal forholde sig til i juni 2012.

3. Formål og indhold

Formålet med Kommissionens vækstundersøgelse og Det Europæiske Semester er at styrke "ex ante" koordinationen af den økonomiske politik i EU ved at drøfte EU-landenes økonomiske politik forud for vedtagelsen af national politik.

Således giver Kommissionens i sin vækstundersøgelse en status for medlemsstaternes implementering af Europa2020-strategiens initiativer og målsætninger, som ligeledes danner baggrund for Kommissionens fremadrettede anbefalinger til medlemsstaternes nationale reformprogrammer.

Vækstundersøgelsen sætter overordnet fem prioriteter for EU i 2012:

- Fortsættelse af en differentieret og vækstfremmende finanspolitik konsolidering
- Genetablering af normale lånemuligheder til erhvervslivet
- Fremme af vækst og konkurrenceevne i dag og i fremtiden
- Håndtering af arbejdsløsheden og de sociale konsekvenser af krisen
- Modernisering af den offentlige forvaltning

Drøftelsen af Kommissionens årlige vækstundersøgelse sker på to niveauer; i ministerrådets enkelte rådsformationer samt i Det Europæiske Råd. Målet er, at de enkelte rådsformationer drøfter relevante afsnit i undersøgelsen særskilt, hvorefter drøftelserne samles i en synteserapport, der leveres som det danske formandskabs koordinerede input til Det Europæiske Råds konklusioner om Det Europæiske Semester i marts 2012.

Kommissionens årlige vækstundersøgelse blev således også hilst velkomme i Det Europæiske Råds konklusioner fra den 9. december 2012, hvor fokus særligt var på vækstdelen i undersøgelsen.

Kommissionens årlige vækstundersøgelse fremhæver også vigtigheden af, at europæisk lovgivning implementeres rettidigt i EU med henblik på at opnå de fulde fordele af det indre marked.

Det forventes, at formandskabet kommer til at fokusere Rådets (konkurrenceevne) drøftelse af Kommissionens vækstundersøgelse på fremme af vækst og konkurrenceevne på kort og lang sigt, herunder adgang til finansiering for særligt små og mellemstore virksomheder samt modernisering af den offentlige sektor. I den forbindelse forventes et særligt fokus på de 12 nøgleinitiativer for vækst i Kommissionens Akt for Det Indre Marked, herunder især en modernisering af EU's standardiseringspakke, udbuds- og regnskabsregler, et indre marked for risikovillig kapital, et digitalt indre marked samt den fælles europæiske patentreform.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Meddelelsen har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Kommissionens årlige vækstundersøgelse har været sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål. Der er kommet høringssvar fra LO og Dansk Erhverv.

Da Kommissionens årlige vækstundersøgelse er relevant for samtlige ministerrådets formationer er der i nærliggende alene medtaget høringssvar, der har relevans for Rådet (konkurrenceevne).

LO er generelt positiv overfor Kommissionens vækstundersøgelse for 2012, og vækstundersøgelsen har et vækstoffremmende fokus. LO mener, at Kommissionen skal fastholde og udvikle en vækstorienteret linje i de tiltag, der skal følge op på den årlige vækstundersøgelse for 2012 og under Det Europæiske Semester samt at der bliver gjort en ekstraordinær indsats for at opnå fremskridt på målsætningerne i Europa2020-strategien.

Vedrørende det indre marked støtter LO generelt forslag, der udvikler det indre marked, men ønsker øget inddragelse af udfordringer for arbejdstagerne på fremtidens indre marked, herunder at sociale- og arbejdstagerrettigheder sidestilles med andre tiltag, der skal forbedre det indre marked i Kommissionens årlige vækstundersøgelse.

Derudover er LO positiv over for, at Kommissionen i vækstundersøgelsen fremhæver potentialet for at fremme beskæftigelsen blandt unge, og at Kommissionen nævner, at medlemsstaterne skal udvikle deres aktive arbejdsmarkedspolitik. I den forbindelse peger LO på, at det er et nationalt anliggende at fastlægge ansættelsesvilkår.

Vedrørende smart regulering mener LO ikke, at arbejdsmiljø og arbejdstagerbeskyttelse er en administrativ byrde.

Vedrørende hastebehandling af en række forslag i EU peger LO på, at man bør balancere længden af EU's beslutningsprocedure med behovet for en nødvendig og grundig behandling af relevante forslag, og peger i den forbindelse særligt på direktivforslaget om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

Dansk Erhverv er generelt i enig i Kommissionens vækstundersøgelse.

Vedrørende fremme af vækst og konkurrenceevne i dag og i fremtiden støtter Dansk Erhverv bestræbelserne på opbygning af et digitalt indre marked i EU, herunder øget fokus på informations- og kommunikationsteknologier.

Dansk Erhverv støtter derudover Kommissionens fokus på at fjerne uberettede begrænsninger for erhvervsvirksomheder og professionelle serviceudbydere indenfor fx sundheds- og socialsektoren, og er ligeledes enig i, at der ligger et samlet vækstpotentiale ved omposteringer indenfor det nuværende EU-budget.

Vedrørende håndtering af arbejdsløsheden og de sociale konsekvenser af krisen deler Dansk Erhverv Kommissionens opfattelse af, at der vil være varige negative strukturelle effekter af langtidsledige, og er positive over for Kommissionens fokus på iværksættervirksomhed.

Vedrørende modernisering af den offentlige forvaltning støtter Dansk Erhverv Kommissionens indsats, herunder målsætningen om færre administrative byrder.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at der blandt medlemsstaterne vil være opbakning til Kommissionens årlige vækstundersøgelse.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt Kommissionens årlige vækstundersøgelse og de fem overordnede fokusområder, der understøtter Europa2020-strategiens målsætning om et bæredygtigt, inkluderende og vidensbaseret EU i 2020.

Regeringen finder det vigtigt at have fokus på tiltag, der kan sikre rammerne for vækst i samfundet på både nationalt og europæisk plan.

I den forbindelse finder regeringen det positivt, at de 12 nøgleinitiativer i Kommissionens Akt for Det Indre Marked fremhæves i den årlige vækstundersøgelse.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Rådskonklusioner om smart regulering

Nyt notat

1. Resumé

Rådskonklusionerne har til formål at sikre, at forenklingen af fremtidens regulering – samt revision af eksisterende regulering – ikke kun har fokus på administrative byrdelettelser, men ligeledes har fokus på at forenklingerne har en mærkbar effekt for de berørte virksomheder.

Rådskonklusionerne støtter særligt Kommissionens forslag om at øge inddragelsen af slutbrugere i politikudviklingsprocessen. I forlængelse heraf foreslås det i rådskonklusionerne, at et fokus på slutbrugerne bør være et styrende princip igennem hele politikudviklingsprocessen i den fremtidige dagsorden for smart regulering.

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet den 20. februar 2012 til vedtagelse.

2. Baggrund

Det danske EU-formandskab har fremlagt et udkast til rådskonklusioner om den fremtidige dagsorden for smart regulering i EU. Rådskonklusionerne forventes vedtaget på rådsmødet (konkurrenceevne) den 20. februar 2012.

Rådskonklusionerne vedrører udformningen af den fremtidige dagsorden for smart regulering og principperne for denne i EU. Rådskonklusionerne skal bl.a. ses i lyset af, at Kommissionens nuværende handlingsprogram for reduktion af administrative byrder udløber i slutningen af 2012. Med rådskonklusionerne opfordres Kommissionen til at sikre en fokuseret indsats for smart regulering, der resulterer i mærkbare lettelse af de reguleringsmæssige byrder for erhvervslivet uden at medføre forringelser af de grundlæggende beskyttelsesniveauer, som fx på arbejdsmiljøområdet.

3. Formål og indhold

Rådskonklusionerne støtter op om Kommissionens forslag om at øge inddragelsen af slutbrugere i politikudviklingsprocessen. I forlængelse heraf foreslås det i rådskonklusionerne, at et fokus på slutbrugerne bør være et styrende princip igennem hele politikudviklingsprocessen i den fremtidige dagsorden for smart regulering.

På den baggrund opfordres Kommissionen til at indtænke og inddrage slutbrugere i evalueringen af regulering samt at sikre tilgængelig information om valg af nye områder til evaluering, resultater af gennemførte evalueringer samt fremlagte forenklingsforslag og resultaterne af disse.

Rådskonklusionerne anerkender endvidere Rådets og medlemsstaternes ansvar for at sikre, at forenklingsforslag vedtages og implementeres på en måde, der sikrer mærkbare forenklinger for reguleringens slutbrugere.

Det understreges i rådskonklusionerne, at regulering er nødvendigt for opretholdelsen af de sociale beskyttelsesniveauer, som fx på arbejdsmiljøområdet, samt at målet med regulering ikke må undermineres af reduktionen af administrative krav.

Afslutningsvist inviteres Kommissionen til at gøre status på resultaterne af handlingsprogrammet for reduktion af administrative byrder samt afrapportere på udviklingen og implementeringen af den fremadrettede indsats ved udgangen af 2012.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne har i sig selv ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har i sig selv ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Rådskonklusionerne har i sig selv ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Rådskonklusionerne er sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål den 2. januar 2012. Der er i den forbindelse modtaget høringssvar fra Akademikernes Centralorganisation (AC), Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Erhverv, Dansk Industri (DI), Forbrugerrådet, Håndværksrådet, Landbrug & Fødevarer og Landsorganisationen i Danmark (LO).

AC anfører som en generel bemærkning at lempeligere arbejdsmiljøkrav ikke vil styrke SMV'ers konkurrenceevne. AC vurderer, at det er problematisk, hvis arbejdsmiljøkrav i Danmark og EU erstattes med vurderinger baseret på en risikobaseret tilgang.

AC tager endvidere afstand fra lempelser af og fritagelser fra eksisterende beskyttelsesniveauer i EU-regulering for SMV'er og mikro-virksomheder. Ifølge AC vil en lempeligere regulering for SMV'er og mikrovirksomheder betyde, at 99 pct. af danske og europæiske virksomheder vil blive fritaget fra en række generelle arbejdsmiljøkrav.

AC anbefaler, at regeringen lægger afgørende vægt på, at der ikke sker en svækkelse af grundlæggende beskyttelsesniveauer i EU-reguleringen vedrørende social- og arbejdsmiljøområdet. Ift. rådskonklusionerne anbefaler AC, at hensynet til arbejdsmiljøbeskyttelse specifikt nævnes i udkastet til rådskonklusioner.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) er positive overfor Kommissionens skærpede fokus på, at regulering udgør en proportionelt større byrde for mindre og mellemstore virksomheder end for større. DA finder det endvidere positivt, at Kommissionen fremhæver nødvendigheden af at gennemføre en så ensartet implementering af EU-lovgivning medlemslandene imellem for at minimere virksomhedernes administrative byrder.

DA påpeger vigtigheden af fælles europæiske arbejdsmiljøregler, da konkurrenceforvridning derved undgås. DA anfører endvidere, at EU-regulering kun bør implementeres på minimumsniveau.

DA anerkender, at et fokus på afbureaukratisering er vigtigt, samt at afbureaukratiseringsindsatsen også bør gælde arbejdsmiljøområdet samt EU-regulering.

Endeligt henviser DA til arbejdsmarkedets parter unikke rolle i EU's lovgivningsproces og anfører, at denne ikke må udhules af nye høringsmekanismer. DA anbefaler endvidere, at det i rådskonklusionerne tilføjes, at sociale partnere bør høres i politikudviklingsprocessen, samt at indsatsen for smart regulering bør være rettet mod alle virksomheder.

Dansk Erhverv er generelt enig i udkastet til rådskonklusioner. Dansk Erhverv støtter en vedvarende indsats for mindskelse af de administrative byrder, samt at indsatsen tager udgangspunkt i de områder, som virksomhederne oplever som mest byrdefulde.

Dansk Erhverv støtter endvidere, at der sættes særligt fokus på mindre og mellemstore virksomheder. Endeligt understreger Dansk Erhverv vigtigheden af en rettidig implementering af EU-regulering i medlemslandene.

Dansk Industri (DI) støtter Rådets opfordring til Kommissionen om at forny regelforenklingsindsatsen, ligesom DI er enig i Rådets opfordring til, at et fokus på slutbrugeren bør være et gennemgående princip for al regulering.

DI påpeger, at der i arbejdet for smart regulering bør indgå en bindende målsætning om reduktion af administrative byrder. Endeligt anfører DI, at indsatsen for administrative lettelser bør rettes mod alle virksomheder frem for kun mindre virksomheder.

DI anbefaler endvidere, at det af rådskonklusionerne klart bør fremgå, at reduktion af unødvendige byrder bør ske generelt og ikke fortrinsvist i tider med økonomisk krise, samt at regelforenklingsindsatsen bør baseres på kvantitative og håndgribelige målingsmetoder såvel som involveringen af implicerede parter.

Forbrugerrådet angiver i sit høringssvar, at forbrugerbeskyttelse bør nævnes som et konkret formål med regulering i udkastet til rådskonklusioner. Endvidere mener Forbrugerrådet, at det specifikt bør tilføjes i rådskonklusionerne, at alle tiltag vedrørende smart regulering bør afvejes ift. de hensyn og mål, som man samtidigt ønsker at fremme på fx miljø- og forbrugerbeskyttelsesområdet.

Håndværksrådet er tilfreds med, at Rådet tilslutter sig Kommissionens bestræbelser på at forenkle reguleringen, samt at der sættes særligt fokus på de mindste virksomheder bl.a. gennem inddragelse af slutbrugere.

Håndværksrådet kan ikke støtte en generel undtagelse af mikrovirksomheder fra ny regulering. Håndværksrådet mener, at EU dermed overlader det til medlemsstaterne at regulere forholdene for mikrovirksomhederne, og derved vil reducerede administrative byrder fra EU-lovgivning blive erstattet af administrative byrder fra nationalt hold. Håndværksrådet anbefaler, at Rådet i sine konklusioner specifikt frasiger sig Kommissionens forslag om generelt at undtage mikrovirksomhederne fra EU-lovgivning. Derudover er Håndværksrådet tilfreds med Rådets øvrige konklusioner.

Landbrug & Fødevarer anfører, at effektiv regulering er et vigtigt konkurrenceparameter, samt at det er vigtigt, at der også på EU-niveau gøres en indsats for smart regulering, eftersom en betydelig andel af dansk lovgivning stammer fra EU.

Landbrug & Fødevarer finder det endvidere positivt, at udkastet til rådskonklusioner sætter fokus på evaluering af ny og eksisterende regulering samt kommunikation og formidling af den europæiske regulering.

Landbrug & Fødevarer finder det essentielt, at indsatsen for smart regulering resulterer i reelle lettelser for virksomhederne. Endeligt påpeger Landbrug & Fødevarer, at smart regulering bør fokusere på alle virksomheder og ikke kun mindre virksomheder.

Landsorganisationen i Danmark (LO) henviser til sit høringssvar af 14. december 2011 til Kommissionens rapport vedrørende mindskelse af de reguleringsmæssige byrder, hvoraf det fremgik, at beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed ikke kan betragtes som en administrativ byrde.

LO finder Kommissionens forslag om at fritage mikrovirksomheder og SMV'er fra kravene vedrørende sæsonarbejdere samt forslaget om en lempeligere ordning for mindre virksomheder i udstationeringsdirektivet i annek 2 i rapporten vedr. mindskelse af reguleringsmæssige byrder, for uacceptable.

LO udtrykker bekymring vedrørende udkastet til rådskonklusioner om den fremtidige dagsorden for smart regulering i EU. LO vurderer, at forslag 2 til 6 i bilag 2 i Kommissionens rapport lægger op til en svækkelse af arbejdstagerbeskyttelsen på danske arbejdspladser og anbefaler, at regeringen arbejder for at disse forslag udgår af rådskonklusionerne.

LO foreslår endvidere, at arbejdsmiljøbeskyttelse eksplicit nævnes som et hensyn i rådskonklusionerne.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Rådskonklusionerne er generelt blevet modtaget meget positivt af medlemslandene. Flere lande har udtrykt særlig støtte til, at der i den fremtidige dagsorden for smart regulering sættes fokus på reguleringens slutbrugere, herunder især små- og mellemstore virksomheder.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt arbejdet med forenkling af EU-regulering. Regeringen arbejder for, at der på EU-niveau sikres en sammenhængende indsats for smart regulering, der resulterer i en forenkling af EU-reguleringen.

Regeringen lægger vægt på, at reguleringsmæssige byrder kun vil blive reduceret i de tilfælde, hvor det ikke medfører forringelser af de grundlæggende beskyttelsesniveauer i lovgivningen, herunder særligt på arbejdsmiljøområdet.

Regeringen støtter således, at smart regulering sker ud fra en balanceret tilgang og handler om at øge kvaliteten i reguleringen. En øget kvalitet i reguleringen giver let og smidig administration i virksomhederne og øger deres efterlevelse, som dermed fører til højere beskyttelse.

Regeringen støtter endvidere, at indsatsen for at reducere reguleringsmæssige byrder i EU-regulering kommer til at indeholde et fokus på slutbrugerne af regulering og disses oplevede byrder bl.a. gennem en forbedring af Kommissionens høringsprocedurer.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.